

bservant 16

Jaargang 11, 13 december 1990

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • adres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-887174

Inhoud

Conferenties Zeist/Kijkduin zetten universitaire democratie toch op helling

Universiteiten moeten eigen bestuursvorm in 'charter' vastleggen

Elke universiteit moet zelf een bestuursvorm kunnen kiezen die wordt vastgelegd in een 'charter'. Met inachtneming van die keuzevrijheid, dienen de universiteiten echter een gemeenschappelijk doel voor ogen te houden: op elke bestuurslaag binnen de instelling moeten 'sterke teams van bestuurders' ontstaan.

Nodeloos knellende regels

De voornaamste conclusie van de conferenties is volgens Van der Zwan dat de bestaande, gedetailleerde en uniforme regels voor het universitair bestuur als 'nodeloos knellend' ervaren worden. Er is behoefte aan pluriformiteit, zowel tussen de universiteiten als binnen iedere instelling. Een geschikte mogelijkheid daarvoor wordt gezien in de figuur van een 'charter' (handvest) per universiteit, waarin de eigen inrichting van bestuur en organisatie wordt vastgelegd.

Van der Zwan geeft toe dat er onder de conferentie-deelnemers verschillen van mening bestaan over de wijze waarop zo'n charter tot stand moet komen. Sommigen zijn er voorstander van dat een aantal hoofduitgangspunten van het charter vastgelegd moeten worden in de wet. Hun suggestie is om de eindverantwoordelijkheid voor het universitaire bestuur en be-

heer volledig te leggen bij het college van bestuur. De universiteitsraad zou dan een controlerende bevoegdheid moeten krijgen en 'instemmingsrecht' op de hoofd-punten van het beleid. Het uitgewerkte charter zou in deze constructie door het college worden opgesteld, waarna het de instemming van de raad nodig heeft en - bij de eerste keer - ook de goedkeuring van de minister.

Dreigende patstelling

Anderen vinden juist dat de universiteitsraad het charter dient vast te stellen, waarna het door de minister kan worden getoetst. En derde groep conferentiegangers vindt weer dat het gevaar van een patstelling dreigt, zowel als de raad zou moeten instemmen als in het geval dat de raad het charter moet vaststellen. De groep vindt het voldoende als commentaar

Vervolg op pagina 5

PAGINA 3

Universiteits-BV

Als de universiteit zich op ondernemerspad begeeft, moeten er keiharde garanties komen dat een democratische controle mogelijk blijft. Dat eist de Universiteitsraad in een eerste reactie op de nota 'Uitgangspunten Ondernemingsstructuur RL'

PAGINA 5

Economen zonder vrouwenstudies

Moeten er bij de economische faculteit faciliteiten komen voor vrouwenstudies, zoals de Vrouwenemancipatiecommissie bepleit, of moet je studenten niet iets gaan aanbieden waar ze nooit om gevraagd hebben, zoals het faculteitsbestuur beweert?

PAGINA 6-7

Drankgelegenheden en gelegheidsdrinkers

Dezer dagen worden twee proefschriften verdedigd, waarin alcoholische drank de hoofdrol speelt. Het ene bekijkt door welke omstandigheden iemand in de verleiding kan komen om alcohol te nuttigen en het andere beschrijft waar het aan ligt dat een jongere, die eenmaal aan het nuttigen is begonnen, in het ene geval meer drinkt dan in het andere.

PAGINA 12

John Lennon

Dat John Lennon tien jaar geleden werd doodgeschoten, weten we onderhand wel. Maar er lopen mensen rond die nog steeds de hele dag hem aan denken. John Miesen, een 42-jarige leraar Engels, wordt na al die jaren nog steeds achtervolgd door de geest van Lennon

Aanwezigheidsplicht kan worden opgelegd, maar niet meer zo makkelijk

De aanwezigheidsplicht bij onderwijsgroepen is juridisch mogelijk, maar niet op de manier zoals de faculteit der gezondheidswetenschappen die tot nu toe heeft geregeld. Dat is de strekking van een uitspraak van het college van beroep voor de examens, jongstleden 6 december. Het college gaf zijn oordeel in een beroepsprocedure die was aangespannen door de eerstejaars student Michel Collet. Deze was niet toegelaten tot het tweede jaar, zelfs niet voorwaardelijk. Het college van beroep heeft de desbetreffende besluiten van de facultaire examencommissie vernietigd.

Wegens omstandigheden was Collet niet in staat geweest om een aantal onderdelen van blokken bij te wonen. Zo had hij bijvoorbeeld tijdens de rit het ene blok voor het andere verwisseld. Het gevolg was dat hij onvoldoende 'aftekeningen' had om zelfs maar voorwaardelijk tot het tweede jaar te worden toegelaten. Volgens Collet kan deelname aan 'praktische oefeningen' echter alleen worden geëist wanneer het gaat om toelating tot een examen, in dit geval het propedeuse-examen. Aanwezigheid als onderdeel van dat examen, zoals hier het geval zou zijn, is volgens de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs en het Academisch Statuut onmogelijk, betoogde hij. Zijn redenering heeft nu steun gekregen van de college van beroep. Deze erkende dat de faculteit der gezondheidswetenschappen de aanwezigheid opvat als onderdeel van het examen, niet als voor-

waarde voor de toelating daartoe. Wat de faculteit heeft gedaan is iets waartoe de wet geen mogelijkheden biedt, concludeerde de commissie, die vervolgens de beschikkingen van de examencommissie als in strijd met het recht vernietigde. Voor Collet is het wachten nu op een nieuwe beschikking. De overwinning van Collet lijkt niettemin een Phyrrooverwinning te zijn voor alle tegenstanders van de aanwezigheidsplicht, want het beroepscollege heeft de faculteit meteen de mogelijkheid aan de hand gedaan om hetzelfde resultaat op een wel legale wijze te bereiken. Het Academisch Statuut bepaalt dat sommige praktische oefeningen verplicht gesteld kunnen worden om toegelaten te worden tot een examen of een onderdeel daarvan. Het is nu aan de faculteitsraad om uit te maken voor welke onderdelen van het onderwijs dat het geval is. Op die

manier kunnen studenten dan alsnog verplicht worden bij het onderwijs aanwezig te zijn. Toch zit hier nog een adder onder het gras. Van een simpele wijziging in de formulering van het examenreglement kan geen sprake zijn. Als een faculteit tot nu toe alle onderwijsgroepen en practica verplicht stelde, zal nu per blok moeten worden aangegeven dat de deelname van de student noodzakelijk is (en dus niet alleen nuttig of wenselijk) om zich de beoogde vaardigheden te verwerven. Overigens heeft de uitspraak consequenties voor alle faculteiten aan deze universiteit die aanwezigheid bij onderwijsgroepen verplicht stellen als onderdeel van het (of een) examen. Op de juridische faculteit na zijn ze dat allemaal.

Wammes Bos

Observant verhuisd

Sinds afgelopen maandag is de redactie van dit blad niet meer bereikbaar in het Oud Gouvernement, maar op de begane grond van het pand Keizer Karelplein 10, récht tegenover de straat Sint Servaasklooster. De telefoonnummers zijn ongewijzigd gebleven: (88)7174, 7128 en 7125.

Dit is de voorlaatste Observant vóór Kerstmis. Nummer 17 verschijnt op donderdag 20 december en nummer 18 op donderdag 10 januari. Kopij s.v.p. zo vroeg mogelijk inleveren.

Strikte scheiding geëist tussen universiteit en eventuele moeder-BV

U-raad wil strikte garanties bij eigen RL-onderneming

Als de universiteit een eigen onderneming wil oprichten om haar commerciële activiteiten in onder te brengen, dient dat met zoveel mogelijk waarborgen te worden omkleed. De universiteitsraad is nog niet volledig van de noodzaak van zo'n onderneming overtuigd. Mocht er inderdaad een holding of moeder-BV in het leven worden geroepen, dan moet de scheidslijn tussen de RL en die onderneming heel duidelijk zijn, terwijl de RL een zo groot mogelijke controle moet kunnen uitoefenen. Met deze condities gaf de universiteitsraad het college van bestuur voorlopig het groene licht om de plannen verder te ontwikkelen.

De universiteitsraad vergaderde eind november over de notitie 'uitgangspunten ondernemingsstructuur RL', waarin wordt voorgesteld om de 'wezensvreemde' taken van de universiteit onder te brengen in een aparte onderneming (zie ook Observant 12). Aanleiding voor het schrijven van de notitie was het geharrewar over het Wonen boven Winkels-project, waarbij de universiteit zich volgens velen in de U-raad te veel op het commerciële pad begaf. Met de voorstellen in de notitie is de raad niet onverdeeld ingenomen. Het belangrijkste bezwaar werd al in de tekst zelf onderkend: kan de universiteit voldoende greep houden op de activiteiten van een dergelijke onderneming. Sceptici in de raad vroegen zich af of het überhaupt wel noodzakelijk was om het risico te lopen dat dat niet zou lukken. Waarom kan de universiteit die activiteiten niet in eigen huis houden, in instituten bijvoorbeeld, luidde daarom de vraag. Als de faculteiten hun

derde geldstroomonderzoek in een dergelijke onderneming gaan onderbrengen is dat al helemaal niet gelukkig, omdat op die manier een wezenlijk element van het universitaire bedrijf, het onderzoek, voor een deel buiten de poort gaat plaatsvinden. Ook tegen de voorgestelde bestuurlijke constructie (het college van bestuur in een personele unie als directie van de holding) rezen bezwaren. Waar het college zelf deze oplossing als waarborg voor universitaire zeggenschap ziet, twijfelde de raad aan de mogelijkheden tot democratische controle.

Als ook de facultaire reacties op de notitie binnen zijn is het college weer aan zet. De U-raad verwacht in ieder geval een beter beargumenteerd voorstel, waarbij rekening gehouden wordt met een aantal strikte uitgangspunten. De belangrijkste is dat de RL zelf onderwijs, onderzoek en maatschappelijke dienstverlening zo veel

mogelijk in huis moet houden. In de onderneming kunnen dan die activiteiten worden ondergebracht die niet nadrukkelijk binnen de universitaire taakstelling vallen. Tegelijkertijd echter moeten ze ook weer niet volledig vreemd zijn aan de universiteit. Te denken valt aan activiteiten die te maken hebben met de toelevering van goederen en diensten, en met zaken die onder de spin-off van de universiteit vallen.

Verder zal de juridische vormgeving zodanig moeten zijn dat er helder afgebakende verantwoordelijkheden liggen, waarbij tevens duidelijk is wat de plaats en de bevoegdheid zal zijn van het college, de U-raad en de faculteiten. Bovendien moeten er op een of andere manier garanties worden ingebouwd dat het RL-belang boven dat van de onderneming gaat.

Wammes Bos

Onderwijsraad: beroep tegen studie-advies mogelijk maken

Bindende studie-adviezen aan het eind van het propedeusejaar zijn alleen toelaatbaar, als de studenten de mogelijkheid krijgen daartegen in beroep te gaan. Dat zegt de Onderwijsraad in zijn commentaar op het 'hoofdlijnenakkoord' dat minister Ritzen en de universiteiten volgende week hopen te ondertekenen.

In het hoofdlijnenakkoord verplichten de universiteiten zich om alle studenten na het eerste studiejaar een advies te geven over het vervolg van hun studie. Verder belooft minister Ritzen een zodanige wijziging van de wet, dat de universiteiten de mogelijkheid krijgen om aan dergelijke studie-adviezen een voor de student bindend karakter te geven. Dit element van het hoofdlijnenakkoord is de afgelopen door de universiteitsraden en de studentenbonden fel bekritiseerd.

De Onderwijsraad staat achter het streven om meer nadruk te leggen op studie-adviezen na het eerste studiejaar, zo blijkt uit het commentaar op het hoofdlijnenakkoord. De raad waarschuwt echter dat de wettelijke mogelijkheid die minister Ritzen wil bieden ook verplichtingen schept ten aanzien van de kwaliteit van het onderwijs, het realiteitsgehalte van de voorlichting, een adequate studievoortgangscntrole en studiebegeleiding. Ook zal er een beroepsprocedure voor de student moeten zijn.

Volgens de Onderwijsraad moet daarom eerst maar eens een 'grondige doordienking' plaatsvinden van het bindend advies en de beroepsprocedure, alvorens de minister een wetsvoorstel uitbrengt. (HOP)

Hemker opgenomen in Légion d'Honneur

Biochemicus prof. dr. Coen Hemker is opgenomen in de Franse orde van het Légion d'Honneur, waarin hij de rang van ridder heeft gekregen. De Franse ambassadeur in Den Haag, Jean-René Bernard, kwam hem woensdag de onderscheiding uitreiken.

De orde van het Legioen van Eer is in 1802 door Napoleon in het leven geroepen om personen te eren die zich verdienstelijk hebben gemaakt voor het militaire of civiele welzijn van Frankrijk. Hemker heeft de onderscheiding gekregen omdat hij grote verdiensten heeft voor de samenwerking op wetenschappelijk gebied tussen Frankrijk en Nederland. De contacten die hij met Frankrijk onderhoudt, dateren al van 1963. Het 'sabbatical year' dat hem toekwam op grond van zijn periode als rector magnificus, heeft hij in vier porties besteed aan gasthoogleraarschappen in Parijs. Verder heeft hij veel Franse onderzoekers naar Maastricht gehaald, waarvan er vier hun promotie-onderzoek bij hem hebben verricht.

Omdat Hemker een van zijn gasthoogleraarschappen heeft vervuld aan het Collège de France, was de rector van dat illustere instituut, prof. Yves Laporte, bij de uitreiking van de onderscheiding aanwezig om een praatje te houden over het ontstaan en het functioneren van het Collège. De instelling biedt topwetenschappers uit het land de gelegenheid zich ongestoord bezig te houden met fundamenteel onderzoek. De onderwijstaak blijft beperkt tot het geven van openbare colleges, die voor iedereen toegankelijk zijn. In zijn dankwoord hield Hemker een plei-

Ambassadeur Bernard speldt de onderscheiding op (foto Franco Gori)

dooi voor een Nederlandse pendant van de Académie Française, waar een brug wordt geslagen tussen wetenschap en literatuur. Ook beklagde hij zich over de bureaucraties van de Nederlandse universiteiten. Volgens hem was het de schuld van de Franse studenten, die in 1968 in opstand kwamen, dat de bureaucratie de wetenschap aan de universiteiten groten-deels heeft verdrongen. (jh)

Over model gesproken

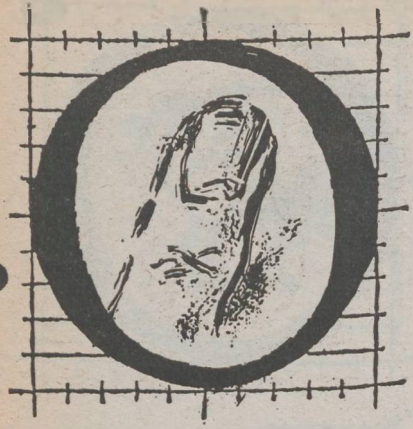
Tijdens een discussie over Oost-Europa werd gediscussieerd over de mogelijkheid om aan de Oosteuropese landen westerse modellen aan te reiken. Het is bekend dat men in Oost-Europa bewonderend keek naar Thatcher en het Thatcherisme. In Groot Brittannië zag men immers kans om consequent de markteconomie te herstellen, daarbij minder populaire maatregelen niet te schuwen, en toch een parlementaire meerderheid te realiseren en te behouden. Nu, dat wil (moet) men in Oost-Europa ook.

Naar aanleiding van opmerkingen van deze strekking bracht de Britse vertegenwoordiger naar voren, dat Thatcher een uiterst negatief beleid had. De vakbeweging had ze verzwakt en vervreemd van de politiek, de inkomensverschillen vergroot, de infrastructuur verwaarloosd. Hij zag meer in het Zweedse model.

De Zweedse vertegenwoordiger zette daarna uiteen, dat de Zweeds loonpolitiek de slechtst denkbare is. Zij leidt tot verstarring, gaf aanleiding tot nivellering der loonverschillen, die de efficiency ondermijnt en werkte bovendien niet. Daarom waren regelmatig corrigerende devaluaties van de Zweedse Kroon nodig (een verscholen verlaging der lonen). Het arbeidsmarktbeleid noemde hij 'eye-wash'. De werkgelegenheid werd opgeschroefd door de uitbreiding der publieke sektor, door subsidies aan de industrie, door overbodige scholing en een trucendoos, die de 'open werkloosheid' verdonkeremaand. De kunstmatige spanning op de arbeidsmarkt leidt tot inflatie en absentisme. Om kort te gaan, noch het Verenigd Koninkrijk van Thatcher, noch het Zweedse model werd door de (min of meer toevallig aanwezige) landslieden aangeprezen. Eigenlijk best een goede zaak. De les is immers dat er niet zoiets is als een handzaam model, dat overgenomen kan worden. Bovendien, dat wetenschappers niet aangesteld zijn om hun eigen economisch model aan te prijzen.

Maar verwarrend was het wel. Misschien, werd later geopperd, moet men helemaal niet naar de West Europese economieën van nu kijken, maar veeleer naar de avonturen van die economieën van de jaren veertig en vijftig, of wellicht naar de ervaringen van Korea en Chili. Te vrezen is, dat elk Oosteuropes land zijn eigen model zal moeten ontwikkelen. Een kritische doorlichting van de bestaande economische modellen hier en elders in de wereld kan daarbij veel, maar niet alles doen.

W. Albeda

Bladeren

Bart Brouwers

Top

In de strijd om het hoogste aantal studenten schreeuwen ook de Technische Universiteiten een duchtig woordje mee. Delft heeft het startschot gegeven met de wervingscampagne rond het thema 'In delft begint je studie meteen aan de top'. Dat klinkt aardig pretentius; voor sommige medewerkers van zuster-universiteiten zelfs té pretentius. Een Twentenaar: "Op zich is het leuk dat je je studie aan de top begint, maar dat impliceert wel dat je de daaropvolgende vier jaar niets meer leert." Op de bij de campagne horende tekening (een jongen in blazer en een meisje in korte rok bovenop het noordelijkste puntje van de wereldbol) heeft hij ook wat aan te merken. En terecht: "Daaruit blijkt een vastgeroest Westeuropees denkpatroon. Noord is top, zuid is onder. Van wetenschappers zou toch een meer genuanceerde denkwijze verwacht mogen worden." Uit de kleding van het meisje leidt deze Twentenaar af, dat "ze je in Delft in de kou laten staan". Misschien toch maar in Eindhoven inschrijven.
(UT Nieuws)

Ethiek

Ethiek is nauw verbonden met de dagelijkse praktijk in de medische wereld. Dat bleek onlangs weer toen de ethica professor H.M. Dupuis de medici adviseerde om mensen die door eigen schuld op een in-

tensive care-afdeling geplaatst zouden moeten worden, bij onvoldoende ruimte te weigeren. Ze kreeg een storm van medische kritiek over zich heen. Het voorbeeld van de dronken bromfietser die tegen een boom is gereden en ernstig gewond wordt binnengebracht is velen in het verkeerde keelgat geschoten. Volgens Dupuis is het niet goed als de artsen hem op de intensive care leggen en daarvoor een vrouw van 65 met ernstige hartklachten (die wacht op een operatie) terug naar de afdeling sturen en haar operatie eveneens uitstellen. Nee, zegt Dupuis, die dronken bromfietser moet geweigerd worden. Professor dr. Zwaveling, hoogleraar algemene heelkunde in Leiden, is vooral boos op Dupuis omdat ze "op de stoel van de arts is gaan zitten". "Als arts hebben we onze eigen verantwoordelijkheid en onze eigen medische maatstaven." Volgens Zwaveling staan de ethici aan de kant, hebben ze helemaal geen verantwoordelijkheid ten opzichte van de patiënt. Dr. J.M. Feth, heelkundig internist in Leiden, ziet een heel praktisch bezwaar aan Dupuis' rede-natie. Een arts heeft vaak helemaal geen tijd om dit soort afwegingen te maken. Het enige waar hij op kan letten is wie op dat moment het meest urgent hulp nodig heeft. "Als na een bomontploffing honderd gewonde mensen worden binnengebracht, kan ik niet eerst gaan uitzoeken wie van hen die bom gegooid heeft, of wie zijn hele leven heeft gerookt of te vet heeft gegeten."
(Cicero)

Toppers

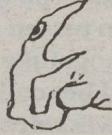
De werkelijke toppers onder de studenten vinden we bij natuurkunde. De Stichting voor Fundamenteel Onderzoek der Materie (FOM) heeft namelijk ontdekt dat leerlingen met de beste eindexamencijfers natuurkunde gaan studeren. En daarmee houdt het niet op. Want afgestudeerde natuurkundigen kunnen ook nog vrijwel zonder uitzondering rekenen op een prachtcarière. Voor de gepromoveerden geldt dat in het bijzonder. Het lijkt een ideale situatie daar bij natuurkunde, maar dan komt de aap uit de FOM-mouw. Want, zo beweert de stichting, helaas worden er door het rijk veel en veel te weinig promotieplaatsen ter beschikking gesteld. En dat terwijl onderzoek (uitgevoerd door de

KERST KIP

Een vredesduif is:

1. duif met een takje die je vóór kerstmis een ontwapenend nestgevoel moet geven;
2. paradijsvogel met een prijzig sausje die je met kerstmis kauft om het na te vertellen;
3. duif met een takje die na kerstmis weer gewoon een aasgier met een mes in zijn bek klikt te zijn.

RAT

FOM zelf) heeft uitgewezen, dat er op de arbeidsmarkt plaats genoeg is voor meer gepromoveerden, die immers meer onderzoekervaring hebben dan de gemiddelde afgestudeerde. Er moeten dus meer promotieplaatsen beschikbaar komen om zo, aldus de FOM vrij vertaald, de maatschappij te helpen. Dat de FOM nog wel ruimte heeft voor een paar promovendi, zal wel geen toeval zijn.
(VU-magazine)

Kamers

Kamernood heerst er in alle studentensteden in ergere of minder erge vorm. Maar overal wordt dat probleem beschouwd als tijdelijk, 'totdat dat bouwplan afgerond is', of 'totdat de studentenaantallen' weer wat zijn teruggelopen' of smoezen van die strekking. Maar Rotterdam heeft als eerste erkend, dat de kamernood voor studenten nog wel tot in de volgende eeuw zal voortduren. Tot het jaar 2000 blijven de wachttijden in elk geval op minstens een jaar, zo zegt de Stichting studenten Huisvesting Rotterdam. De gemeente is niet van plan hier met woningbouw op korte termijn iets aan te gaan doen.
(Quod Novum)

Ouders van nu

Veel ouders schijnen geïnteresseerd te zijn in de leefwereld van hun koters. Dat begint al in een pril stadium, maar het verlangen wordt groter naarmate de kinderen zich zelfstandiger gaan gedragen. Op bijna het toppunt van onafhankelijkheid (alleen die maandelijkse toelage hè?), de studententijd, moet dat gevoel dus bijna ondraaglijk geworden zijn. Om te voorkomen dat al deze ouders uiteindelijk bij de psychiater terecht zouden komen, heeft de universiteit van Groningen vorige week een 'ouderdag' georganiseerd. Ruim 2500 enthousiaste verwekkers namen er een dagje vrij voor en konden op die manier zien waar zoon- of dochterlief tenminste een deel van zijn studententijd doorbrengt: de collegebanken.
(UK)

Kalf

De protesten hebben het landelijk nieuws al gehaald, maar de Leidse biotechnologen zijn er daarom niet minder trots op: vorige week werd het eerste genetisch gemanipuleerde kalfje van Nederland geboren. Tenminste, dat is de bedoeling. Het staat nu nog niet voor 100% vast dat de manipulatie van Adriana I geslaagd is en er inderdaad sprake kan zijn van 's lands eerste transgene koe. Volgens de Leidse biochemicus de Boer, directeur van Gene Pharming Europe BV, het bedrijf dat een met een DNA-pakket geïnjecteerde embryo bij een Lelystadse koe implanteerde, is er zelfs een kans van 19 op 20 dat het erfelijk materiaal van Adriana inderdaad is veranderd. De bedoeling van de Boer is om toekomstige kalveren resistent te maken tegen uierontsteking. De komende vijf maanden moeten nog twintig genetisch gemanipuleerde kalveren het levenslicht zien.
(Mare)

Publiciteit

Het 'VU-professor-tram-plan', waarvan wij op deze plaats twee weken geleden melding konden maken, is tot ieders volle tevredenheid uitgevoerd. Geheel volgens het schema van PR-man Rudolf Brevartaar togen 25 Amsterdamse hoogleraren in vol ornaat naar de opening van de Amstelveen-tramlijn. De nationale persmusketiers (met name dat deel met een camera) haptten ongekend toe. Alle landelijke bladen (op het NRC na) kozen voor de zwaaiende toga's in plaats van de lintknippende burgemeester Van Thijn. Veel regionale bladen volgden gedwee. Een snel rekensommetje leert dat de Amsterdamse hoogleraren bij tenminste vijf miljoen mensen onder ogen zijn gekomen. Een PR-stunt van jewelste voor de beginnende publiciteitsbaas van de VU.
(Ad Valvas)

Publiek ziet toe hoe professor Hemker wordt opgenomen in het Legioen van Eer

Cosa di Franco

"Laten we studenten geen dingen door de strot duwen die ze niet willen"

Economische faculteit ziet geen heil in vrouwenstudies

De economische faculteit vindt vrouwenstudies onzin. Die bewering komt van de vrouwenemancipatiecommissie (VEC) van de RL. Dat is niet waar, beweert het faculteitsbestuur daarentegen. "Er is onder studenten nauwelijks interesse voor vrouwenstudies. Laten we studenten geen dingen in de strot duwen, die ze niet willen," zegt faculteitsdirecteur René Verspeek. Het conflict tussen VEC en faculteit is opgelaaid naar aanleiding van vragen in de universiteitsraad.

Tussen de vrouwenemancipatiecommissie (VEC) en de economische faculteit botert het al meer dan twee jaar niet echt. De VEC vindt dat de faculteit nooit moeite heeft gedaan om vrouwenstudies te integreren in het curriculum. In die mening is zij opnieuw gesterkt door het antwoord van de faculteit op vragen in de universiteitsraad. Ook daar was twijfel gerezen over de houding van de economische faculteit op dit punt.

VEC-voorzitster mr. Wendelien Elzinga geeft aan waar de schoen wringt. "Ze moeten net als andere faculteiten een begrotingsrichtlijn opvolgen. Dat houdt in dat een bepaald bedrag besteed moet worden aan vrouwenstudies. Dat geld gebruiken ze momenteel om een aio mee te financieren. Maar in het onderwijs stoppen ze vrouwenstudies weg." De begrotingsrichtlijn wordt per faculteit vastgesteld op basis van de omvang van het aantal studenten.

Onwil

Verspeek ontkent dat de faculteit op voorhand tegen vrouwenstudies is. "We onderkennen dat het een belangrijk aspect is. Maar de belangstelling voor vrouwenstudies is bij ons uiterst gering." Hij illustreert deze uitspraak met twee voorbeelden uit het verleden. Twee jaar geleden wilde de faculteit een blok Vrouwenstudies beginnen. Het blok zou alleen doorgaan als zich minstens zes studenten zouden aanmelden. Dit gebeurde niet en het blok werd niet gegeven. Ook vorig jaar deed zich een soortgelijke situatie voor, toen zich voor een cursus 'Loopbaanontwikkeling voor vrouwen' nauwelijks studentes opgaven. "Er bestaat bij economie onder meisjes weerstand tegen vrou-

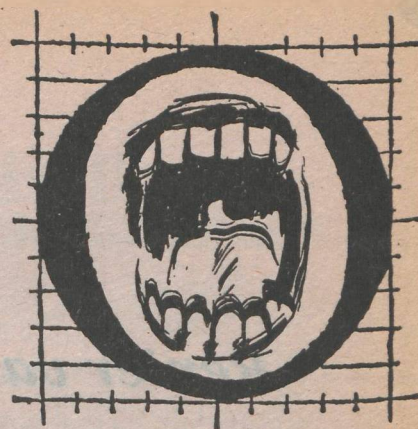
wenstudies. Meisjes willen niet dat er speciale blokken voor hen worden gemaakt. Ze willen juist deelnemen aan de blokken, die ook door de jongens worden gevolgd. Dat ligt misschien aan de mannencultuur bij economie - ik zal niet ontkennen dat die er heerst. Studentes associëren zich met die cultuur," meent Verspeek. Elzinga ziet een heel andere oorzaak voor de geringe belangstelling voor vrouwenstudies. "Er heerst inderdaad een andere cultuur bij economie. Naar mijn inzicht zou de faculteit zich niet specifiek moeten richten op de meisjes. Studentes krijgen dan het gevoel dat zij een klasse apart zijn en dat bevordert de gelijkheid niet. Een andere naam voor het blok zou misschien ook helpen," aldus Elzinga. Dat de naam 'vrouwenstudies' bij rechten en gezondheidswetenschappen wel gebruikt kan worden, verklaart Elzinga aan de hand van de arbeidsmarkt. "Als een economiestudente op de arbeidsmarkt komt en ze zegt dat ze een blok Vrouwenstudies heeft gevolgd, dan wordt daar waarschijnlijk wat vreemd tegenaan gekeken - terwijl het voor managementfuncties wel heel belangrijk is. De arbeidsmarktcultuur is bij rechten en GW volgens mij heel anders." Naast de instelling van de aio-plaats is een nieuw onderwijsblok in voorbereiding, waarin ook vrouwenstudies belicht worden. Daarvoor is door de VEC een kleine emancipatiesubsidie beschikbaar gesteld. In zijn brief aan de U-raad liet Verspeek weten, dat vrouwenstudies niet zo erg is ondergesneeuwd als men wel denkt. Argumenten daarvoor vindt hij onder meer in het voorlichtingsmateriaal van de faculteit, waarin vaak verwezen wordt naar vrouwelijke studentes. Ook nodigt de faculteit vaak vrouwelijke economen uit voor lezingen en wordt in diverse blokken

enigszins aandacht besteed aan de vrouwenproblematiek, aldus de brief.

Principe-kwestie

Elzinga denkt dat de onwil van de economische faculteit nog een andere oorzaak heeft. "De faculteit is telkens door de universiteitsraad op de vingers getikt over vrouwenstudies. Dat vinden zij in strijd met de academische vrijheid. Het is dus eigenlijk een principiële kwestie." Verspeek reageert: "Daar is inderdaad discussie over geweest - of de U-raad ons zonder meer op kan leggen wat wij moeten doen. Maar wij hebben ons bij die richtlijn neergelegd." De VEC-voorzitster verwacht niettemin dat de faculteit op termijn de richtlijn niet meer op zal willen volgen om zo de discussie over vrouwenstudies uit de weg te gaan. Verspeek: "Mochten wij er in de toekomst vanaf willen, dan denk ik niet dat de U-raad ons dat deel van de eigen begroting af zal nemen. Die begrotingsrichtlijn is toch geen afkoopsof?" Daarin kan Verspeek nog worden teleurgesteld, want de richtlijn is door de U-raad bindend verklaard voor de faculteiten. Als een faculteit de richtlijn niet nakomt kan die gekort worden op de begroting. De VEC heeft laten weten de discussie met de economen over vrouwenstudies voorlopig als gesloten te beschouwen; verdere correspondentie heeft geen zin, al was het maar uit milieu-overwegingen: het is papierverspilling, meent zij.

Fred Akkerma

A point

August Magirus©

In vroeger eeuwen werd wetenschap bedreven door een klein gezelschap gentlemen of independent means die met elkaar correspondeerden. Zij regelden hun eigen zaakjes, of lieten hun secretaris dat doen. Anderen, die onbemiddeld waren, stelden zich in dienst van een vorst, of van een wetenschappelijke academie, wat vaak op hetzelfde neerkwam. Inmiddels heeft de geldontwaarding de rentenierende klasse uitgeroeid, en is de academische wetenschap tot een miljardenindustrie uitgegroeid. De organisatie daarvan verschaft werk aan bureaucraten. Hun taak is de wetenschapsbeoefenaren in staat te stellen hun wetenschap te beoefenen. Daarvoor volstaat een ondergeschikt en mager bestuurlijk apparaat. Maar in feite bouwen de bureaucraten dat uit tot een log en ondoorzichtig spinsel van regels en organen die als doel hebben zichzelf in stand te houden. Daarmee maken zij het de wetenschappers zo lastig dat die zich uit lijfsbehoud ook met bureaucratie zaken moeten gaan bemoeien. De industriële georganiseerde universiteit is een gemengde zegen.

Die wildgroei van de bureaucratie is niet iets van vandaag. Clifford Truesdell vertelt over de academie van St. Petersburg, waar in 1727 Daniel en Nicolas Bernouilli verbleven: "To a man the chiefs, like university officials today, were tumors, the only question being whether benign or malignant." De ergste etterbuil was ene Schumacher, "whose main interest lay in the suppression of talent wherever it might raise its inconvenient head." Wanneer je tumoren niet kunt verwijderen, dan moet je tenminste via de voeding hun groei onder controle houden. Daarom deze week een broodje bureaucraat. Het kenmerk daarvan is dat niet het resultaat telt, maar de manier waarop het tot stand komt. Maar ook daarbij mag niet teveel inventief talent worden getoond, want de bureaucratie heeft de grauwe middelmaat tot hoogste norm verheven. De omslachtige procedure waarlangs het broodje tot stand komt, sluit uit dat vers is. Eet het daarom niet zelf, maar voer het tijdens de lunchvergadering aan uw naaste bureaucraat. Alleen voor uw eigen genoegen, want bureaucraten missen het vermogen tot zelfrelativering dat nodig is om de symboliek te vatten.

Laat tijdig een inkoopbon invullen voor broodjes en beleg, met de instructie dat de keuze uitsluitend bepaald mag worden door de vorm. Die moet regelmatig moet zijn. Dus wel leverkaas, boterhamworst en gesneden en voorverpakte Goudse kaas, maar niet Hausmacher, Parmaham en pittig belegen boerenkaas. Laat de broodjes door een bevoegde ambtenaar in strikt hiërarchische volgorde beleggen: eerst geen boter, dan één plakje vleeswaar, en tenslotte één plakje kaas. Weinig spiritueel? Precies!

Een correctie van twee domme fouten. Observant 14 noemde een half pond rode pepers voor de moussaka. God verhoede! Rode paprika's moeten dat zijn. En in Observant 11 moeten de uien voor de compote niet alleen met een eetlepel suiker maar ook een theelepeltje zout worden opgezet.

Slotdocument 'Zeist'

vervolg van pagina 1

wordt gevraagd aan de universiteitsraad, evenals aan de faculteitsbesturen en het college van dekanen. Gezien deze meningsverschillen, doet Van der Zwan daarom een eigen voorstel dat zijns inziens 'op een evenwichtige wijze' het midden houdt tussen de naar voren gebrachte opvattingen. In dit voorstel zou de huidige wettelijke regeling voor het universitaire bestuur van kracht blijven. Maar in de wet zou een nieuw artikel opgenomen moeten worden, dat een universiteit desgewenst het recht geeft een eigen charter op te stellen. In feite gaat het dan om zoiets als een experimenteel-artikel. Volgens het compromis van Van der Zwan zou het college van bestuur het ontwerp-charter ter goedkeuring aan de minister dienen voor te leggen en daarbij zowel een besluit van de universiteitsraad als adviezen van de faculteitsbesturen en het college van dekanen moeten overhandigen. De minister zou dat pak papier weer over moeten dragen aan een speciaal toet-

singscollege. Als het advies over het charter positief uitvalt, zou de minister het voor een periode van tenminste vijf jaar kunnen goedkeuren. In die tijd zou de in de wet beschreven bestuursorganisatie niet van toepassing zijn op de betreffende universiteit. Waar de conferentie-deelnemers het volgens Van der Zwan wel over eens zijn, is de weg die men met de bestuursorganisatie wil inslaan, los van de onderscheiden plaatselijke inkleuring. Waar het op moet uitdraaien is, dat aan elke universiteit 'integraal management' wordt gevoerd op elke bestuurslaag door sterke teams van bestuurders. Vooral op facultair niveau wordt de noodzaak van bestuurlijke versterking gevoeld, en van eenheid van bestuur en beheer. De faculteitsdekaan zou daarin de centrale figuur moeten worden.

Belangenbehartiging

Wat de gekozen raden betreft, schrijft Van der Zwan, 'is het inzicht gegroeid dat naast

de bestaande kanalen van medezeggenschap het dienstig kan zijn ook andere vormen te benutten'. Als voorbeelden daarvan noemt hij 'belangenbehartiging' als de werkomstandigheden of arbeidsvoorwaarden van personeelsleden in het geding zijn, of 'projectgroepen' waarin vertegenwoordigers van verschillende bestuurslagen zitten. De Landelijke Studenten Vakbond heeft dinsdag verontwaardigd gereageerd op het door Van der Zwan gepresenteerde document. De bond vindt dat de bevoegdheid van de universiteitsraden bij het opstellen van het charter veel te vaag blijft. 'Binnen de universiteiten moet nog heel wat verbeterd worden als het gaat om bestuurlijke openheid en professionaliteit van bestuurders. Daarvoor oplossingen vinden is heel wat beter dan die zwakke, soms erg autoritaire bestuurders de vrije hand te geven. Over deze problemen spreekt het slotdocument helemaal niet,' aldus LSVb-voorzitter Giesberts.

HOP/Jos Dohmen

Gelegenheid

Renier van Gelooven: het dagboek van een drinker

Vaandrig Renier van Gelooven zit in een groen landmachtuniform achter zijn bureau in gebouw 35K van de Frederikkazerne in Den Haag. Geen verzameling barakken vol landerige dienstplichtingen en op autoriteit beluste onderofficieren, maar een modern glazen kantoorgebouw, het hoofdkantoor van het Nederlandse leger. Van Gelooven brengt hier zijn dienstplicht door op de afdeling Gedragwetenschappen van het Directoraat Personeel. Moet hij hier de gedragingen van nadere drinkende dienstplichtigen in de gaten houden? „Nee, we doen hier aan evaluatie van het personeelsbeleid. Nu er bijvoorbeeld bezuinigd wordt, kijken wij wat het personeel ervan vindt en hoe we met hen moeten overleggen.”

Als dienstplichtige kun je het slechter trefen, geeft Van Gelooven toe. „Ach, het is hier wat bureaucratischer, je moet veel formuliertjes invullen, je mag alleen met een pasje naar binnen en je zit in uniform achter je bureau, maar voor de rest lijkt het heel veel op de universteit.”

Deze week mag Van Gelooven zijn uniform een dag verruilen voor het rokkostuum, het uniform van de promovendus. De GVO-er uit eigen kweek, *aio avant la lettre*, deed bij Medische Sociologie eerst bezoldigd, later onbezoldigd onderzoek naar drinkgedrag en promoveert vandaag op het proefschrift „Drinksituaties en drinkgedrag, alcoholgebruik in het dagelijks leven.” Het is een van de drie proefschriften over alcoholgebruik die in het kader van het deelproject 'Psychosociale aspecten van voeding' zijn geschreven. Een dag na Renier van Gelooven promoveert Ien van de Goor (zie de pagina hiernaast) en over twee maanden Paul Lemmens eveneens op een proefschrift over alcoholgebruik.

Total recall

Lemmens en Van Gelooven gebruikten hetzelfde onderzoeksmateriaal: 916 dagboeken, ingevuld door een doorsnee van de Nederlandse bevolking tussen de 16 en 70 jaar. Zeven dagen lang moesten de ondervraagden aan het eind van de dag van kwartier tot kwartier invullen wat ze gedaan hadden en wat ze daarbij gedronken hadden. Volgens Paul Lemmens is deze methode veel betrouwbaarder dan het stellen van vragen aan het einde van de week: „Als je mensen aan het eind van week vraagt hoeveel zij gedronken hebben, zul-

len zij een bepaald aantal glazen noemen. Zo kun je komen tot een schatting van wat er in Nederland in een week tijd wordt gedronken. Maar als je die cijfers naast de omzetcijfers van de producenten en importeurs van alcoholische dranken legt, zie je dat die twee cijfers sterk uiteenlopen. De omzet van alcoholische dranken ligt ongeveer twee keer zo hoog als de consumptie die de mensen zelf opgeven.” In vergelijking met die methode (weekly recall) is de dagboekmethode veel betrouwbaarder, al blijkt ook daar dat veel mensen niet eerlijk durven uitkomen voor de hoeveelheid drank die zij consumeren. Uit ijking van de dagboekmethode blijkt dat de invullers ongeveer dertig procent minder invullen dan zij in werkelijkheid gebruiken.

Sociale gewoonte

Uitgangspunt voor Renier van Gelooven was dat een handeling als drinken haar betekenis ontleent aan de situatie waarin die handeling verricht wordt. Voor drinken geldt in hoge mate dat het voor een groot deel als een sociale gewoonte wordt beschouwd waarom en op welk moment iemand een glas inschenkt. Drinken om het drinken is een uitzondering, drinken als onderdeel van andere handelingen (uitgaan, TV kijken, op visite gaan) is regel. In de ene situatie wordt meer gedronken dan in de andere, maar in één en dezelfde situatie kan drinken op het ene moment drinken normaal zijn en op een ander moment abnormaal. Wie 's morgens TV kijkt schenkt geen pils, maar koffie in, terwijl 's avonds het omgekeerde het geval is. Van Gelooven achterhaalde voor mannen 195 en voor

vrouwen 95 verschillende situaties waarin het drinken gestimuleerd werd. Dat waren de momenten waarop minder dan één procent van de ondervraagden achter het glas zat. Vervolgens onderscheidt Van Gelooven drie groepen van drinksituaties: droge, waarin weinig gedronken wordt; natte, waarin veel gedronken wordt, en medium-situaties die daar tussen in zitten. De allernatste situaties doen zich voor tijdens het weekend, wanneer de jongeren gaan stappen en de ouderen op visite gaan. (Van Gelooven heeft uitgerekend dat bij de mannen 68 procent en bij de vrouwen 80 procent van de drank thuis gedronken wordt.) Medium situaties zijn bijvoorbeeld doordeweekse visites, TV kijken en lezen. 's Morgens en 's middags verkeert men meestal in droge situaties, omdat men dan werkt, zich ontspant of boterhammen eet. Vrouwen vinden de situatie of het moment minder snel geschikt om naar de fles te grijpen dan mannen. Het drinkgedrag van mannen en dat van vrouwen lijken het meest op elkaar wanneer zij naar de TV zitten te kijken. TV kijken is absoluut gezien de gedraging waarbij het meest wordt gedronken.

Drinken en rollen

Nadat Van Gelooven de situaties, waarin sociaal drinkgedrag meer of minder voorkomt, heeft beschreven en ingedeeld, bekijkt hij welke groepen mensen het meest geneigd zijn op die stimuli te antwoorden. Met andere woorden: welke rollen passen bij welk sociaal drinkgedrag? Aan de hand daarvan wil Van Gelooven nagaan of enkele algemeen ingeburgerde samenhangen

kloppen. Drinken mannen echt meer dan vrouwen, katholieken meer dan protestanten, werklozen meer dan werkenden, hogere sociale klassen meer dan de lagere en jongeren meer dan ouderen? Van Gelooven vat de gangbare opvattingen samen in vijftien hypothesen, die hij vervolgens toetst. Op die manier komt hij tevens tot een toetsing van de theorie van zijn vakgroepgenoot dr. Ronald Knibbe, die een paar jaar in zijn proefschrift opperde dat sociaal drinkgedrag en rollen, die structuur geven aan het leven, sterk met elkaar samenhangen. Met andere woorden: een eenzame werkloze ongetrouwde man drinkt meer dan een getrouwde moeder met een succesvolle baan.

Die theorie gaat lang niet altijd op, is de conclusie van Gelooven. Verschillende hypothesen blijken niet te kloppen. Allereerst valt op dat gemeten naar de hoeveelheid drank mannen zonder structurerende rol juist minder tot de categorie zware en meer tot de categorie licht drinkers behoren dan mannen zonder structurerende rol. De werkloze, die veel minder in de typisch droge situaties zit, drinkt dus minder dan iemand die daar veel in zit. De werkende man, die minder gelegenheid heeft om te drinken, drinkt aanzienlijk meer.

Geloof, hoop en liefde

Ook het hebben van een partner draagt bij tot een hoger drankgebruik, terwijl Van Gelooven het tegendeel veronderstelde. „Bij mannen geldt dit in medium situaties en bij vrouwen in natte en droge situaties”, schrijft hij in zijn proefschrift. Hij denkt dat de gezelligheid van het samenzijn eerder tot drankgebruik aanleiding geeft dan de somberheid van het alleen zijn. Als een vrouw met partner zich in een natte situatie begeeft (naar het café gaat) drinkt zij meer dan haar sexegenoten die zich zonder partner in een natte situatie bevinden. Opvallend is ook de invloed van de religie op het drinkgedrag. Tussen en katholieken en ongelovigen kan Van Gelooven weinig verschil ontdekken, maar bij protestanten ligt dat anders. Blijkbaar leren die zich te matigen, want zij drinken duidelijk minder. Het maakt geen verschil uit of die protestant nu in een strenge Noordnederlandse gemeenschap woont of terechtgekomen is in een bierprovincie als Limburg of Brabant. Tenslotte laat Van Gelooven nog een waarschuwend woordje horen aan het adres van de voorstanders van een vierdaagse werkweek. Invoering van een extra vrije dag zou wel eens kunnen leiden tot een aanzienlijke verhoging van het alcoholgebruik. Niet dat meer vrije tijd zonder meer leidt tot meer drinksituaties, maar er zal toch een verlenging of vermeerdering van drinksituaties ontstaan, bijvoorbeeld omdat een langer weekend een extra uitgaansavond oplevert. En als de vrije dagen gespreid worden over de week zal het onderscheid tussen vrije tijd en werktijd sterk vervagen. Als daar nog ontwikkelingen bijkomen als tele-werken zal het verschil tussen momenten waarop drinken normaal en niet-normaal is nog verder vervagen met alle gevolgen van dien, vrees de promovendus.

Etablissement waarin een natte situatie heerst (foto Franco Gori)

Maakt de drinker

Ien van de Goor: onderzoek op een bierviltje

Over natte en droge avonden, zesplusdrinkers, drinksituaties en drinkmodellen gaat het onderzoek waarop Ien van de Goor vrijdag 14 december promoveert. Van de Goor werkte tot juli 1989 bij de vakgroep medische sociologie van de faculteit gezondheidswetenschappen en bestudeerde het drinken van jongeren in jongerencentra, cafés en discotheken. Haar proefschrift 'Situational aspects of adolescent drinking behavior' is onderdeel een groter onderzoeksproject van de faculteiten gezondheidswetenschappen en geneeskunde dat determinanten van alcoholgedrag onder de loep neemt.

Ien van de Goor (foto Franco Gori)

den de data van het onderzoek gevormd door observaties van drinksituaties. Een ploeg van vier waarnemers heeft acht keer een drinkgelegenheid op vier verschillende avonden bezocht. Op een avond werden ongeveer zes mensen gedurende een half uur in de gaten gehouden. Resultaat: honderden drinksituaties. De observatoren moesten letten op het aantal consumpties, het gezelschap, de activiteit, de muziek, de tijd en nog andere kenmerken van de situatie.

"Je kunt natuurlijk niet iemand een hele avond volgen, dat zou vreselijk in de gaten lopen," aldus van de Goor, "en er is geen sprake van dat je iemand kan vertellen dat je op hem let, omdat je wil zien hoeveel hij drinkt. Dus moesten we het doen met een half uur, wat vaak al moeilijk genoeg was in drukke gelegenheden. Daarnaast was het de kunst niet op te vallen. De waarnemingen moesten wel op de een of andere manier worden opgetekend, maar openlijk schrijven was er niet bij. Dus hebben we veel bierviltjes gebruikt, WC-bezoeken en sigarettepakjes. Of we gingen een spelletje doen, met dobbelstenen of zoiets, waarbij in ieder geval geschreven moest worden. Of we onthielden het gewoon."

Druk

Na verloop van tijd moest van de Goor concluderen dat de jongerencentra niet voldeden als onderzoeksplaats. "Er kwamen eenvoudigweg te weinig mensen. Dan stonden daar drie jongens aan de ene kant van de bar, bestudeerd door die vier studenten van mij aan de andere kant van de bar. Dat ging niet, vooral niet als het groepje na vijftien minuten vertrok. Het schijnt om een trend te gaan. Jongeren spreken af in het jongerencentrum, drinken daar een pilsje en vertrekken om tien uur met een taxibusje naar de disco een paar dorpen verderop. Toen hebben we maar besloten ook in die disco's te gaan observeren." De resultaten van de observaties zijn vergeleken met de gegevens uit de vragenlijsten die zijn voorgelegd aan bezoekers van de etablissementen waar ook geobserveerd is. Centraal staan ook in die vergelijking factoren die 'aanzetten tot meer drinken'. Van de Goor: "Rondjes geven, met z'n allen geld bijeen leggen en het maken van al dan niet vervelende opmerkingen aan het adres van degene die geen bier neemt, of over iemand die het drinktempo van de groep niet kan bijbenen. Dat zijn volgens ons aspecten die aanzetten tot drinken." Of de geënquêteerde jongeren daar ook zo over dachten, werd hen gevraagd. Ervaren jullie dit soort gebeurtenissen als druk om meer te drinken? Nee, bennu gek? bralden die natuurlijk.

Wel bleek dat juist de jongeren die veel in dat soort situaties verzeild raken, meer drinken. Kan daaruit dan geconcludeerd worden dat de onderzoeker gelijk heeft en dat de ontkenning van de betrokkenen geen hout snijdt?

"Uit de observaties konden we jammer genoeg weinig afleiden over druk," zegt Ien van de Goor, "Veronderstellingen natuurlijk wel, maar geen harde gegevens. Wel zagen we dat het drinktempo van de snelste

drinker bepalend is voor de groep, een hypothese die ook wordt bevestigd door laboratoriumonderzoek dat op dit gebied wordt verricht. Dan zetten ze een proefpersoon een keer bij een snelle drinker en een volgende keer bij een langzame drinker. Dan blijkt die imitatie van het drinkmodel. Maar over een factor als rondjes geven kunnen wij in het onderzoek eigenlijk niets zeggen. Echt vergelijkingsmateriaal was er namelijk niet, in tachtig procent van de waargenomen drinksituaties was er sprake van rondjes geven."

Gezelligheid

Meer zaken verliepen niet helemaal zoals van de Goor het wenste. Ze heeft met dit onderzoek een poging gedaan het begrip gezelligheid te operationaliseren, een 'factor' die in het proefschrift echter niet voorkomt. De poging mislukte namelijk: "Ik wilde natuurlijk zien of mensen inderdaad meer gaan drinken als het gezellig is. Maar niemand blijkt in staat gezelligheid eenduidig te definiëren. M'n waarnemers probeerden het, maar kwamen dan met vier verschillende oordelen over de avonden. De een vond de sfeer wat dreigend, de ander voelde zich uitstekend op z'n gemak. Ook in de vragenlijsten komt geen uniform oordeel naar voren over wat nu gezellig is. Het is ongrijpbaar."

Vrijdagavond is voor de jongeren en de drinkgelegenheden uit het onderzoek van Ien van de Goor de absolute topavond, een uitgesproken natte avond. De eerste vertaling van deze uit Nederlandse literatuur bekende term was geen succes, vertelt van de Goor. "Ik schreef over 'dry and wet nights'. Daar hebben we maar 'dry and wet drinking occasions' van gemaakt."

Waarom nu vrijdagavond? "Daar kun je allerlei redelijke verklaringen voor geven, maar zover gaat het onderzoek feitelijk niet. Heel weinig vragen naar het waarom worden werkelijk beantwoord, het is meer de presentatie van een aantal gegevens over de drinksituatie. Theorievorming is ook niet het sterkste punt van dit werk geweest."

Van de Goor vertelt over de preoccupatie van sociologen met vragenlijsten: "Ik zat amper drie maanden bij de vakgroep en mijn eerste vragenlijsten waren al de deur uit. Pas dan beschouwt men een onderzoek als gestart. Een half jaar studeren op doelstelling, theorie en het waarom van bepaalde methoden van onderzoek is er niet bij. Die verantwoording komt pas achteraf."

Naïef

De conclusies van het onderzoek naar drinkende Limburgse jeugd zijn doorspekt met

aanbevelingen. De meeste daarvan hebben weinig te maken met het onderzoek, des te meer met de deskundigheid van de onderzoeker, die door het verrichten van het onderzoek aangetoond moet zijn.

In de aanbevelingen is er, als het gaat over voorlichting, bijvoorbeeld in eens sprake van 'self-efficacy', het persoonlijk vermogen om een bepaald voornemen uit te voeren (bijvoorbeeld: ik zal eens niet zoveel drinken vanavond). Deze self-efficacy voert van de Goor op om de ontoereikendheid van de huidige alcoholeducatie te beredeneren. "Niet alleen kennis over alcohol bepaalt of jongeren minder zullen drinken, ook en vooral het beheersen van de vaardigheid om ook daadwerkelijk minder te drinken in situaties waarin druk wordt uitgeoefend om meer te drinken. En daarin brengen al die spotjes, folders en affiches geen verandering," zegt ze. In één van haar stellingen noemt ze de veronderstelling dat de huidige strategie wel zou helpen naïef. "Dat is misschien wel erg hard gezegd, maar zo moeten stellingen zijn hè?"

Over een andere stelling is ze niet zo stellig. De bewering dat het drinkgedrag van meisjes het drinkgedrag van jongens steeds meer evenaart, is niet juist. Dat is de stelling. Van de Goor: "Of je dat mag zeggen naar aanleiding van een onderzoek onder Limburgse jongeren, kan de vraag zijn. Typisch voor Limburg ten opzichte van de rest van Nederland is volgens mij echter alleen het buitenshuis drinken en het rondjes geven. Of de verschillen tussen de geslachten hier groter zijn omdat Limburg bijvoorbeeld traditioneler is, zou ik niet durven zeggen."

Geert Dekker

Jongerencentra

In 1985 begon Ien van de Goor als wetenschappelijk assistent bij de vakgroep medische sociologie. Ze had gezondheidsvoorzorging en opvoeding gestudeerd en behoorde tot de tweede jaargang afgestudeerden. De baan was officieel geen AIO-plaats, maar de status binnen de vakgroep verschilde daar niet van.

"Het was een merkwaardige situatie," zegt ze, "je krijgt bijvoorbeeld geen secretariële ondersteuning toegevoegd, dus moest je om alles bedelen. Voor dit onderzoek was ook geen budget, de kosten zijn op de budgetten van andere onderzoeksprogramma's verhaald."

Een vraag van het centrum voor alcohol en drugs (CAD) in Limburg aan de Rijksuniversiteit Limburg lag ten grondslag aan haar onderzoek. Het CAD wilde op de een of andere manier ingrijpen in het Limburgse jongerenwerk, omdat daar veel problemen waren met alcohol. Een interventie plegen, heet dat. Had de RL daarvoor niet een goed plannetje, zo wilde men weten?

De RL achtte zomaar een interventie echter niet verantwoord. Eerst moest er grondig en diepgaand onderzoek worden verricht naar de aard van de problemen die het CAD signaleerde. Het CAD haakte daarop af, maar Ien van de Goor kon aan het werk. Verkeersongevallen, agressie, vandalisme en school- en werkverzuim door alcoholgebruik zijn immers algemene problemen, niet typerend voor jongerencentra, Limburgs of niet. Wel werd besloten diezelfde jongerencentra als uitgangspunt te nemen.

Bierviltjes

Afgezien van de gegevens van vragenlijsten die werden ingevuld door de jongerenwerkers van ruim honderd jongerencentra en door bezoekers van jongerencentra, wor-

Bulletin

Bulletin wordt voor een deel verzorgd door de dienst Voorlichting.

Kopij voor Bulletin moet via contactpersonen worden ingeleverd:

Vakgr./comm. FdAW: P. Galestin, Fac.Bur., Bredestraat 24, tel. 887487, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdEW: B.Staveaux, Fac.Bur., Tongerestraat 53, tel. 888271, voor do. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdG: R.le Doux, Fac.Bur., Dr.v.Kleefstraat 25, tel. 888643, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdGW: A.Bastiaens, Bur.Onderwijs, Lenculenstraat 14, tel. 887388, voor woe. 12.00 uur.

Vakgr./comm./studiever. FdR: M. de Heer, Fac.Bur., Zwingelput 4, tel. 887041, voor woe. 13.30 uur.

Studenten(sport)ver./Studentenpastoraten: N.Plompen, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 887354, voor woe. 16.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij de facultaire contactpersoon.

Berichten voor onderdeel 'Universiteit Algemeen' en 'RL Agenda' inleveren bij H.Vermeer, Voorlichting, Bouillonstraat 3, tel. 887172, voor vrij. 12.00 uur.

Externe berichten worden alleen opgenomen als er plaats is.

Informatie: H.Vermeer, Voorlichting, tel. 887172.

UNIVERSITEIT ALGEMEEN

Kerstvakantie

De medewerkers van Voorlichting zijn van 24 december a.s. tot 7 januari 1991 afwezig.

Promotie drs. R.M.W. van Gelooven

Op 13 december verdedigt drs. R.M.W. van Gelooven zijn proefschrift 'Drinksituaties en drinkgedrag: alcoholgebruik in het dagelijks leven'. Promotor is mw.prof. M.J. Drop, co-promotor is dr. J.P.M. Diederiks. Het proefschrift is de weergave van een dagboekstudie naar het drinkgedrag in Nederland. Het onderzoek is gebaseerd op een steekproef van de Nederlandse bevolking. Drs. van Gelooven geeft een gedetailleerde beschrijving van de drinksituaties en het drinkgedrag zoals die in het dagelijks leven in Nederland bestaan. Daarna beschrijft hij hoe de gelegenheid om te drinken en de intensiteit van het drinkgedrag variëren met sociale rollen.

Promotie drs. R. Huijsman

Op 14 december verdedigt drs. R. Huijsman zijn proefschrift 'Model van voorzieningen voor ouderen'. Promotor is prof.dr. F.F.H. Rutten.

De Nederlandse ouderenzorg levert de jongste jaren veel discussiestof op voor zowel beleid als onderzoek.

In het proefschrift beschrijft drs. Huijsman zijn onderzoek van zowel de aanbodzijde van de ouderenzorg (de instellingen) als de vraagzijde van de ouderenzorg (de cliënten) in de gemeente Maastricht.

Hoewel het onderzoek op lokaal niveau is uitgevoerd, is het ook voor de rest van Nederland relevant.

Promotie mw.dr. L.A.M. van de Goor

Op 14 december verdedigt mw.dr. L.A.M. van de Goor haar proefschrift 'Situational aspects of adolescent drinking behavior'. Promotor is mw.prof. M.J. Drop, co-promotor is dr. R.A. Knibbe. Drinkgedrag en alcoholgebruik van jongeren is onderzocht in relatie tot aspecten van de actuele drinksituaties en drinkomgeving. Systematische observaties in natuurlijke drinksituaties van jongeren stonden hierbij centraal. De conclusie van het onderzoek is dat aspecten van de actuele drinksituatie en de sociale drinkomgeving een aanzienlijke invloed hebben op het drinkgedrag en alcoholgebruik van jongeren.

Studieconferentie thuiszorg

Op 19 december organiseert het Provinciaal Samenwerkingsverband van het Limburgse Groene Kruis, naar aanleiding van een onderzoek uitgevoerd door de vakgroepen Verplegingswetenschap en Medische Sociologie. De conferentie is alleen toegankelijk voor genodigden.

Tennislessen P-Universeel

Voor kinderen van P-Universeel leden wordt tennisles gegeven door een gediplomeerd tennisleraar gedurende 9 weken op do.mi. van 16-17 uur in Tenniscentrum Dousberg op 2 banen. Start eerste serie 10 januari 1991, onderbreking in Carnavalsweek (do. 14 februari geen les).

Tweede serie start op 11 april 1991. Bij geringe aanmelding kunnen P-Universeel leden zelf en/of hun partner een beginnerscursus volgen. Opgave bij Carla Fröberg-Gresnich Bureau Onderwijs FdG, Deb1, tel. 882315.

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van het vacaturenummer op brief en envelop binnen 10 dagen richten aan de dienst Personele Zaken. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 175

In samenhang met de afstudeerrichting Biologische Gezondheidskunde van de studierichting Gezondheidswetenschappen en de nieuwe studierichting Milieugezondheidskunde is het toxicologisch onderzoek aan de Rijksuniversiteit Limburg sterk groeiende. In dit kader bestaat er bij de vakgroep Biologische Gezondheidskunde i.o. van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen een vacature voor een

chemisch analist m/v

in de functie van onderzoeksassistent toxicologie voor 2 jaar.

In het kader van het toxicologisch onderzoek gaat de primaire aandacht uit naar het gedrag van lichaamsvreemde chemicaliën in de mens. Voornaamste methode is hierbij voornamelijk hoge druk vloeistofchromatografie; op termijn worden andere analytische methodes eveneens belangrijk. Onderzoek vindt voornamelijk plaats van humaan bloed en excreta in het kader van diverse projecten die met name door de vakgroep binnen het hoofdthema Voeding en Toxicologie uitgevoerd worden.

Taken:

- in teamverband werken aan chromatografisch-analytische activiteiten;
- draagt bij tot verbetering van de kwaliteit van het chemisch analytisch apparaat van de werkgroep;
- ontwerpt hiertoe proeven en voert deze volgens eigen inzicht uit;
- analyseert resultaten van chemische analyse en rapporteert hierover;
- voert het dagelijks beheer over de bij het onderzoek betrokken apparatuur en ruimte.

Functie-eisen:

- HLO chemie, specificatie analytische chemie (of vergelijkbaar);
- ervaring op het gebied van hoge druk vloeistofchromatografie, idealiter bekend met humane matrices;
- affiniteit met toxicologische problematiek.

Salaris: maximaal f 4.258,— bruto per maand (schaal 8).

Info: dr. J. Kleinjans, tel. 888637/610.

Interne vacature 176

Vanwege interne reorganisatie is er bij de vakgroep Publiekrecht een vacature voor een

part-time (50%) secretaresse (v/m)

De vakgroep, waarin tevens sociaal recht en fiscaal recht zijn ondergebracht, bestaat uit 5 hoogleraren, 4 universitair hoofddocenten, 14 universitair docenten, 7 assistenten-in-opleiding en

2 onderwijsmedewerkers. Het vakgroepsecretariaat bestaat uit drie personen (samen 2.5 fte).

Hoofdbestanddelen van de functie: post-, telefoon- en archief-behandeling, agendabeheer, diverse werkzaamheden met betrekking tot vergaderingen en het organiseren van congressen en symposia, typewerk.

Van de nieuw aan te trekken secretaresse wordt zelfstandigheid, accuratesse en initiatief verwacht, evenals enige kennis van de moderne talen, met name Engels; ervaring met Word-Perfect 4.2 (5.0) is een vereiste. Opleidingsniveau: MEAO.

Wij bieden een afwisselende en interessante werkkring in een collegiale en gezellige werksfeer.

Salariëring: afhankelijk van ervaring minimaal f 2.247,- bruto per maand en maximaal f 3.071,- bruto per maand.

Inlichtingen bij Nettie Litjens, vakgroepsecretaresse, tel. 887231.

Interne vacature 177

Bij de vakgroep Economie van de Gezondheidszorg van de Faculteit der Gezondheidswetenschappen is vacante de functie van

universitair docent m/v

voor 2 jaar

Taken:

- verzorgen van onderwijs op het gebied van de economie van de gezondheidszorg;
- verrichten van onderzoek op het genoemde terrein;
- deelnemen aan bestuurlijke en organisatorische activiteiten.

Functie-eisen:

- afgestudeerd econoom met affiniteit voor de not for profit sector;
- ervaring en/of affiniteit met onderwijs;
- gepromoveerd of met vergelijkbare onderzoeksprestaties.

Ook degenen die niet aan alle eisen voldoen, worden verzocht te reflecteren.

Salaris:

minimaal f 3.315,— bruto per maand (schaal 10) en maximaal f 7.281,—bruto per maand (schaal 12) BBRA 1984.

Info: dr. R. Janssen, tel. 887439.

UNIVERSITEITSBIBLIOTHEEK

UB rond de feestdagen

za 22 december: alle bibliotheek- en studielandschaplocaties geopend, **met uitzondering** van Bibliotheek Randwijk en Studielandschap Geneeskunde/Gezondheidswetenschappen **ma 24 december t/m di 1 januari:** alle bibliotheek- en studielandschaplocaties gesloten, **met uitzondering** van Bibliotheek AZM/BMC. Deze bibliotheek is do 27 december en vr 28 december geopend van 9.00 - 17.00 uur **wo 2 januari:** alle bibliotheek- en studielandschap-locaties vanaf 10.00 uur geopend.

Literatuurattendering op maat

De UB biedt de mogelijkheid periodiek geattendeerd te worden op recent verschenen tijdschriftliteratuur op onderwerp. De literatuurverwijzingen worden aangeleverd op diskette, MS DOS format, en kunnen worden opgeslagen in het elektronische kaartenbakprogramma Cardbox Plus. Samen met een inhoudsdeskundige van de UB wordt de zoekstrategie opgesteld. Dit is mogelijk voor de volgende literatuurbestanden: Index Medicus/Medline (maandlijks) en/of Psychological Abstracts (driemaandlijks). De kosten bedragen f 25 per maand/drie maanden per diskette. Voor verdere informatie of voor een afspraak voor het opstellen van een zoekstrategie kunt u bellen 887430: mw. G. de Jonge, mw. M.L.Knols, F. vd Eeckhout en P.Nielsen.

BUREAU BUITENLAND

Openingsdagen

Op vrijdag 21 december en woensdag 2 januari is er geen spreekuur!

Congresbeurs Stimuleringsfonds Internationalisering NWO
De NWO biedt jonge post-docs met een tijdelijke aanstelling bij een der universiteiten of een instelling die binnen het HO-bestel valt, de gelegenheid om voor het bijwonen van een congres in het buitenland een beroep te doen op het Stimuleringsfonds voor Internationalisering. Voorwaarden:

- de aanvragende post-doc dient op het tijdstip van indiening van de aanvraag niet langer dan vier jaar te zijn gepromoveerd;
- de werkgever van de aanvrager moet bereid zijn een deel van de te maken reis- en verblijfkosten te vergoeden. De NWO vergoedt ten hoogste de helft van deze kosten;
- het congresbezoek dient bij te dragen aan de uitwisseling van

AGENDA

Informatie over promoties en inaugurele redes: Rectoraat, 887210/887096

14-12 Promotie R.Huijsman. Aula, Ts53, 14 uur

14-12 Promotie Mw.L. van de Goor. Aula, Ts53, 16 uur

17-12 Afscheidssymposium F.Bosman. Stadsschouwburg, 11.45-17 uur. Info: 888584/888585

17-12 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756

17-12 Forumdiscussie 'Greeps keek op Portugal'. Aula, Ts53, 20 uur

18-12 Lezing over studiefinanciering door H.Hofmeyer. Forumdiscussie over kwaliteit van het onderwijs. Statenzaal Bou3, 20 uur

18-12 Lezing door H. van Dijk over Nederlandse componisten. Collegezaal Zwi4, 20 uur. Info: Stud.Generale, 887541

19-12 Studieconferentie Thuiszorg. Statenzaal Bou3. Alleen voor genodigden. Info: PHO FdGW 887396

19-12 Bewegen op muziek. Sporthal Randwijk, 17.30 uur

20-12 Imperator lezing door prof.dr.Breuer 'Socialwirtschaftliche Situation in Deutschland. 11 uur, zaal nog niet bekend. Info: EFM 888756

20-12 Promotie mw.N.Rehrer. Aula, Ts53, 16 uur

20-12 Psychiatrisch colloquium, zaal Posjet, Vijverdal, 20-20.30 uur H.Struyker Boudier & B.Jansen 'Time series measurements of blood pressure'; 20.30-21 uur W.Machleidt 'Changes in power spectra in the EEG induced by emotions'; vanaf 21.15 uur discussion about experimental approaches of complex biological processes with non-linear procedures. Info: Klin.Psychiatrie, 685329

24-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

25-12 Eerste kerstdag RL gesloten

26-12 Tweede kerstdag RL gesloten

27-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

28-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

31-12 Verplichte ADV-dag RL gesloten

1991

08-01 Presentatie reorganisatieplan NSEM. Kelder d'Avanceur, Helmstraat 10, 20 uur

11-01 Dies natalis RL. St.Janskerk, 15.00 uur

14-01 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756

17-01 Promotie D.Stemmerding. Aula, Ts53, 14 uur

17-01 Promotie R.Kabir. Aula, Ts53, 16 uur

17-01 Psychiatrisch colloquium. J.Hovens 'Een blik op de (on)mogelijkheden van psychotherapeutische behandeling bij borderline patienten'. Zaal Posjet, Vijverdal, 20 uur. Info: Klin.Psychiatrie, 685329

23-01 t/m 25-01 Alfa excursie naar Straatsburg. Info: EFM 888756

28-01 WASO overleg. Kamer 0091, Ts53, 19 uur. Info: EFM 888756

07-02 Promotie H.Schouten. Aula, Ts53, 16 uur

08-02 Promotie P.Lemmens. Aula, Ts53, 16 uur

ond
ond
Per
NW
krijg
per
Inlic
Ang
De N
ter s
Ned
derz
ke g
gepl
Han
Ope
Het
vrijd
Stuc
kam
2 jar
Attr
Het
deni
jaar:
1991
Het
1990
Stu
Ope
17.0
14.0
Stud
De s
zich
stud
Voo
die i
Voo
orië
twe
bu
info
harn
ring
aut
PIHC
Ope
en v
Stet
Ope
06-3
Cent
Ope
Cent
ning
Len.
Nse
Het:
over
nanc
koop
do. t
Age
Di. 1
struc
ling,
Hein
Di. 1
mey
foru
en h
Deel
RHM
Walt
State
Di. 1
Lok:
Icht
Do.
2565
bij A
AEG
14 d
14-1
17 c

Bulletin

onderzoeksresultaten of de internationale samenwerking tussen onderzoekers te bevorderen.

Per kalenderjaar kunnen jonge post-docs slechts éénmaal door NWO een congresbeurs uit het Stimuleringsfonds toegewezen krijgen. Ook voor aio's en oio's bestaat de bepaling dat één keer per jaar een beurs uit dit fonds kan worden verkregen.

Inlichtingen: Ina Engelen.

Anglo-Dutch joint Scientific Research Programme

De NWO heeft met de British Council een overeenkomst gesloten ter stimulering van de wetenschappelijke samenwerking tussen Nederlandse en Engelse universitaire onderzoeksgroepen en onderzoeksinstellingen. Het programma omvat alle wetenschappelijke gebieden. Projectvoorstellen kunnen tot drie maanden voor de geplande vertrekdatum worden ingediend bij: NWO, de heer L.K. Han, Postbus 93138, 2509 AC Den Haag. Tel. 070-34 40 626.

Openingstijden

Het spreekuur voor studenten wordt gehouden op woensdag- en vrijdagochtend van 09.00 - 11.30 uur in de Studie-infotheek van Studentenzaken, Oud-Gouvernement, ingang Lenculenstraat, kamernr. 0311. **LET OP:** op vrijdag 21 december 1990 en woensdag 2 januari 1991 is er geen spreekuur.

STUDENT EN ZAKEN

Attentie !!!

Het Studentendecanaat, de Studie-infotheek, de Centrale Studentenadministratie en Buro LV&S zijn in de kerst- en nieuwjaarsweken gesloten van 24 december 1990 tot en met 6 januari 1991.

Het Steunpunt Studiefinanciering is gesloten van 24 december 1990 tot en met 1 januari 1991.

Studentendecanen

Open spreekuur studentendecanen: di. + do. 14.00-16.00 u., wo. 17.00-19.00 u. Bou3, k. 0310B. Tel. spreekuur ma. t/m vr. 13.30-14.00 u., tel. 887354 (ook voor afspraken).

Studie-infotheek voor wie?

De studie-infotheek is bestemd voor leerlingen Havo en VWO, die zich willen oriënteren op een studie in het hoger onderwijs. Voor studenten HBO en WO, die op zoek zijn naar een andere studie. Voor studenten die keuzeblokken willen volgen. Voor studenten die na het HBO willen doorstromen naar het WO of andersom. Voor studenten HBO of WO die zich aan het eind van hun studie oriënteren op postacademisch of post-HBO-onderwijs, een tweede fase studie, een AIO-schap of de arbeidsmarkt. Voor buitenlanders die in Nederland willen studeren. Voor hen die informatie zoeken op het gebied van aanmelding en plaatsing, harmonisatiewet, auditorenregeling, militaire zaken, verzekeringen, handicap etc. Voor medewerkers! **Aanwezig:** ISEE, geautomatiseerd progr. inz. opleiding, beroep en arbeidsmarkt; PIHO, geautomatiseerd progr. inz. post initieel hoger onderwijs. **Openingstijden:** ma. di. en do. 14.00-16.30 u en wo. 16.00-19.00 u en vr. 09.00-12.00 u, Len.26, kamer 0311, Tel. 887351.

Steunpunt Studiefinanciering

Openingstijden: ma. t/m vr. 09.00-12.00 u. en 14.00-16.00 u., tel. 06-3212151, Len.26.

Centrale Studentenadministratie

Openingstijden telefoon en balie: Tot nader order, gelden voor de Centrale Studentenadministratie de volgende gewijzigde openingstijden: ma. t/m. do. 14.00-16.00 u. en vr. 09.00-12.00 u. Len.26, Tel.887979.

Nsem

Het spreekuur rechtspositie is voor studenten die vragen hebben over of problemen hebben met: de harmonisatiewet; studiefinanciering; auditorenfonds; examenreglement; etc. Tevens verkoop poenboek, de gids over studiefinanciering. Elke di. wo. en do. tussen 11.30 en 13.30 u., NSEM-kamer, Len. 26. Tel.887142.

Agenda Nsem

Di. 11 dec. 20.00 u. Informele discussieavond over organisatie-structuur Nsem, o.a. over ledenbinding, interne prioriteitenstelling, vrijdagmiddagborrel, knelpunt. Lok: kelder d'n Avanceur, Helmstr.10.

Di. 18 dec. 20.00 u. Lezing over studiefinanciering door H. Hofmeyer, beleidsmedewerker Groen links afd. Onderwijs. Daarna forum inz. kwaliteit onderwijs. P. Hilderink, voorz. U-raad, zit voor en houdt inleiding over Hoofdlijnenaccorder en Democratisering. Deelnemers forum: C. Dittrich, lid CvB-RL; H. Delnooz, secr. CvB-RHM; H. Hofmeyer, Groen links; A. Hoytink, vice-voorz. LSVB; P. Walthie, stud.lid Centrale Medezeggenschaps Raad RHM. Lok: Statenzaal OG, Bou.3.

Di. 8 jan. 20.00 u. Presentatie reorganisatieplan Lok: kelder d'n Avanceur, Helmstr.10.

Ichthus

Do. 20 dec. Kerstmaaltijd, opgeven voor 12 dec. bij Ellen, tel. 256509, Verwerhoek 46 (zijstraat Lenculenstr.). Info kringavonden bij Aline, tel. 214913.

AEGEE Maastricht

14 dec. Kerstdiner

14-16 dec. CD-meeting Parijs

17 dec. 20.00 u. aula Ts.53, 'Greeps keek op Portugal', forum-

discussie

Elke **1e di.** van de maand: Social Evening Tafelstraat 13 (ontmoeting met buitenl. studenten). Elke **di.:** ledenborrel in "De Kroeg"

Info, inschrijving: K. 2.033, Zw.4, dag. van 11.30-12.30 u. Tel. 887071 of 257038 (Erik).

Agenda SIB-Maastricht

14-19 dec. Congres door het Y.D.C. Amsterdam met als titel "Development, Education and Youth". Handelt o.a. over het promoten van het bewustzijn van mensen met problemen op gebied van ontwikkeling.

6 jan. Nieuwjaarswandeling, Int. drielandentocht vanuit Vaals. Na afloop boerekoelfestijn. Opgave voor 20 dec. Kosten f.10,-. vergeet je OV-kaart niet!!

Informatie SIB-Maastricht, Postbus 616, 6200 MD Maastricht, Tel. M. Sweers, 253495 of W. v.d. Werf, 254309.

KOKO-agenda

Zon. 16 dec. Excursie CC. Schat + kazemattentocht met koffie en vlaai f.10,-

Ma. 17 dec. Bertjesavond, Inauguratie nieuwe Bertjes(leden)

Di. 18 dec. 20.00 u.: Avond met Y. Kronenberg "Seks"?! f.2,50, niet leden f.5,-

31 dec/1 jan. Oud en nieuw op de kroeg

STUDIUM GENERALE

Vernieuwers muziek: Ned. componisten

Dr. Hans van Dijk sluit **di. 18 dec.** het lezingenprogramma over de vernieuwers van de muziek af met een voordracht over de vernieuwende aspecten in het werk van de Nederlandse componisten Andriessen, Ruyneman, Diepenbrock, Pijper en Vermeulen (Collegezaal Nieuwenhof, 20.00 u.).

Ondanks het feit dat de produkten van Nederlandse componisten het internationale muziekleven nauwelijks hebben bepaald, is er toch het een en ander gebeurd dat een lezing over dit onderwerp rechtvaardigt. Met name Hendrik Andriessen en Daniël Ruyneman vonden in de Nederlandse samenleving, die zwoer bij de romantische traditie, een eigen weg. Andriessen gaf met sobere, Fransgetinte werken de Nederlandse kerkmuziek een nieuwe impuls en Ruyneman baarde opzien met zijn subtiele klankexperimenten.

LV&S

Nachtzaal hockey tournooi

Wo. 16 jan. '91 zal voor de 2e keer het nachtzaal hockey tournooi worden gehouden in sporthal Randwijck. Er is plaats voor 12 teams van minimaal 8 personen (met een minimum van 4 dames per team). Het tournooi begint op woensdagavond om 22.00 uur en wordt donderdagochtend rond 06.00 uur afgesloten met een grandioos ontbijt. Kosten: f 10,- voor sportkaarthouders, anderen betalen f 15,- (incl. ontbijt). Inschrijven voor 21 dec. a.s. bij buro L.V.& S.

Sportkaarten halve prijs

Vanaf 01-02-'91 zijn alle sportkaarten/ zwemabonnementen verkrijgbaar voor de helft van de prijs (geldig t/m juni '91).

Uitslag squashtournooi 5 november jl.

Heren gevorderden: 1. J. Pullens. Heren beginners: 1. G.J. Gussen. Dames: 1. M. Busselaar.

Mededeling Maastrichtse Studenten Badmintonclub i.o.

Do. 20 december a.s. organiseert de Maastrichtse Studenten Badmintonclub H.E.E.P. haar eerste tournooi en wel een kerstbadmintontournooi met koffietafel. Gespeeld wordt volgens het poulesysteem: gemengd dubbel, damesdubbel en herendubbel. Voor inlichtingen en/of inschrijving (voor 17 december a.s.) bel Marika: 043-256088 of Jacintha: 043 - 216950. Er is een beperkte inschrijving dus wees snel!

Lagakari (lokatie d'n Avanceur)

Do. 10 jan. Nieuwjaarsborrel

Stennis

9 jan. Nieuwjaarsborrel

24+25 jan. Ned. Studentenkampioenschappen te Son. Categorieën A, B, C en D (dames + heren enkel). Inschrijfgeld f.32,50 (incl.overnachting + eten). Info: E. Pouwen, wedstrijdcommissaris MSTV Stennis, tel. 612531

25+26 jan. NSK

30 jan. Walking dinner

Saurus

Elke zo. vanaf 14.00 u. zondagsroeien. Voor skiff of stuurlessen, bel Miko, tel. 215247.

15 dec. Examens, inschrijven bij Hein, tel. 631564

19 dec. 19.00 u. ALV, Mosselhuus

9 jan. Examens

9 jan. Nieuwjaarsborrel

10 jan. Sluitingsdatum OOCUZ-roeien, opgeven bij Frans (631405)

15 jan. 13.00-17.00 u. Videoroeien

16 jan. 13.00-17.00 u. Videoroeien

16 jan. 20.00 u. Coachraad, Zw.4, Onderwerp: fysiologie en alternatieve trainingsmethoden

17 jan. Intrainingsfeest.

GENEESKUNDE

Ko-Beraad. Op 14-12-90 zal de volgende Ko-Beraad avond plaatsvinden in de bovenzaal van café "Tribunal", met dit keer als thema "programma-evaluatie geëvalueerd". Met prof.dr. G. Essed en drs. I. Wolfhagen zal van gedachten worden gewisseld over de programma-evaluatie zoals die na iedere stage door alle co-assistenten wordt ingevuld. Wat wordt daarmee gedaan en wat levert het op voor de toekomst? Alle 4e jaars en alle co-assistenten zijn vanaf 20.15 uur van harte welkom. Info bij Lilian de Graaf, tel. 216539, of Chris Boek, tel. 474561.

Bureau Internationale Betrekkingen. Spreekuren: dinsdag, donderdag en vrijdag van 11.30-12.30 uur, dr. van Kleefstraat 25, souterrain.

Buitenlandse stages studenten geneeskunde en/of gezondheidswetenschappen. Voor het academisch jaar 1990/1991 zijn nog gesubsidieerde ERASMUS plaatsen beschikbaar in Italië. Aanmelden voor ERASMUS stages voor academisch jaar 1991/1992 is nu al mogelijk. Voor nadere informatie svp tijdens het spreekuur (di, do en vrij. 11.30-12.30), dr.v.Kleefstraat 25, tel. 888313.

Keuzeblokken Gezondheidsrecht. Het (gezondheids)recht heeft direct invloed op het functioneren van een praktizerend arts. De Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst die nu in voorbereiding is, bevestigt dit nog eens. Om juridisch voldoende op de medische praktijk voorbereid te zijn, biedt de vakgroep Gezondheidsrecht de volgende gestructureerde keuzeblokken aan:

- Rechtspositie van patienten (28-1 t/m 15-3), tezamen met studenten Gezondh.wetensch. Het blok loopt nagenoeg parallel met blok 4.4. - Arts en recht (21-1 t/m 8-2, te verlengen tot 8-3). Verdere inlichtingen: keuze-onderwijsprogramma's en vakgroep. Aanmelden: vakgroep Gezondheidsrecht (tel.887307) of Buro Onderwijs.

Afscheidssymposium prof.dr. F.T. Bosman. Met ingang van 1 december jl. heeft prof.dr. F.T. Bosman de vakgroep Pathologie en afdeling Pathologische Anatomie verlaten. Ter gelegenheid van zijn afscheid van Maastricht wordt op maandag 17 december een symposium georganiseerd (vanaf 11.45 uur). Sprekers: P. van Duyn, (RU Leiden), A. Pearce (Univ. London), A. Martinez-Hernandez (Jefferson Medical Coll, Philadelphia), G. Pierce (Univ. of Colorado, Denver). Het symposium zal worden gevolgd door een receptie (17-19 uur). Beide activiteiten zullen plaatsvinden in de Stadsschouwburg te Maastricht, adres Achter de Comedie 1. Voor verdere info en programma: Claire Bollen, vakgroep Pathologie, tel.888584.

Verhuisbericht Vrouwenstudies. De formatie Vrouwenstudies Geneeskunde bestaande uit Gretha Noordenbos en Yvonne Winants is per 23 november bereikbaar op nieuw adres p/a vakgroep HAG, Keizer Karelplein 12, tel. 887113.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN

Herhaalde oproep !

Je kunt nu inbreng hebben in het onderwijs! Meld je per omgaande aan als student-lid voor de curriculumplanningsgroep VW. Bel voor inf. Mw. A. Derksen, tel: 043-624512.

Wetenschapswinkel

Ten behoeve van een instelling, die zich tot doel stelt zinvolle werkzaamheden te bieden aan mensen die problemen hebben of hebben gehad op psychisch en/of sociaal vlak en die nog niet in staat zijn zelfstandig een plaats binnen het arbeidsproces te verwerven, zoekt de wetenschapswinkel een student (GGK, GVO, TGW) die zijn afstudeeronderzoek wil wijden aan een programma-evaluatie van de werkwijze van de betreffende instelling. Een satisfactie-onderzoek bij de medewerkers/cliënten van de instelling maakt deel uit van deze evaluatie. O.a. de volgende onderzoeksvragen komen binnen dit onderzoek aan bod:

- Welke verwachtingen en behoeften hebben de cliënten ten aanzien van het werken bij deze instelling en in hoeverre wordt aan deze verwachtingen en behoeften tegemoet gekomen/voldaan?

- Welke factoren zorgen voor een eventueel terugvallen van cliënten in hun problematiek?

- In hoeverre bevordert het werken bij de instelling de reïntegratie van de cliënten binnen andere werkvormen?

Onderzoeksmethode: schriftelijke enquête en interviews. Duur van het onderzoek: 6 mnd. Begeleiding, zowel vanuit de instelling als de universiteit is toegezegd. Voor nadere inl.: Jo Haesen, tel. 8887120 - Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, Maastricht. Ten behoeve van bovengenoemde instelling zoekt de Wetenschapswinkel tevens een student (BB, GGK), die, al dan niet in het kader van zijn afstudeerverplichtingen, een onderzoek wil doen naar de opvattingen die over de functie van de betreffende instelling bij de relevante omgeving bestaan, alsmede naar de omvang van de potentiële doelgroep. Een financiële tegemoetkoming behoort tot de mogelijkheden. Voor nadere inl.: Jo Haesen, tel. 8887120 - Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, Maastricht.

Agora

Agora organiseert weer een reanimatiecursus op ma. 14 en 21 jan., van 19.30-22.30 u. bij de GGD in Maastricht. Kosten 15,- voor leden, 17,50 voor niet leden. Op wo. 16 jan. is er een excursie naar het Anatomisch Museum Nijmegen. Kosten 3,- voor leden, 5,- voor niet-leden. Aanmelden kan tijdens het spreekuur van 10-11 op de Kap.2.(k 0015). Kijk voor verdere informatie op de posters.

Bulletin

ECONOMIE

Faculteitsbureau (en Onderwijsbalie) gesloten

Op wo 19.12.1990 is het Faculteitsbureau Economie 'S NAMID-DAGS NIET TE BEREIKEN. De onderwijsbalie wordt dan NIET geopend tussen 15.30 - 16.00 uur. Ook de studie-adviseur heeft geen open spreekuur.

Blok 3.4. Logistieke informatie-systemen

Voor de 1/3-stroom 'Logistieke informatie-systemen (vakcode 874) is het volgende boek verplicht: L.G. Sartori, Manufacturing Information Systems, Addison-Wesley, Wokingham England, 1988. Daarnaast zal er een blokboek en een literatuurklapper verschijnen. De docenten die aan dit blok meewerken: ir. P. Bollen en drs. J. Nijhuis (blokcoördinator).

Erasmusprogramma: Voorlichting studeren in het buitenland (Europa) met Erasmus programma

Plenaire sessies: 14.01, 21.01 en 18.02 telkens om 13.30 uur in kamer 1.090

Inzien buitenlandse studie-programma's: telkens in kamer 3.050 op 16.01 (13.30-17.00); 18.01 (09.00-12.00); 23.01 (13.30-17.00); 25.01 (09.00-12.00); 20.02 (13.30-17.00); 22.02 (09.00-12.00).

Sluitingsdatum inschrijving studie in het buitenland: 01.03.1991. Internationaal Management: Bijeenkomst voor studenten die op stage willen gaan in het najaar 1991: 16.01, 09.00, K. 2.001.

Subsidie-aanvragen

Subsidie t.b.v. stage en studie (buiten Erasmus) in het buitenland (zgn STIR/SWOL subsidie): aanvraag indienen vóór 01.02.1991. (E. Bernard, K. 3054 B)

Agenda E.F.M.

11-12 "Economische invalshoek van de maritieme dienstverlening", ALFA-lezing door dhr. Busker van Smit International N.V., 14.00 uur, k 0090.

17-12 WASO-overleg 19.00 uur, k 0091.

19-12 "Advertising that works!" door Procter and Gamble, van Mercurius.

20-12 "Socialwirtschaftliche Situation in Deutschland", Imperator-lezing door Prof. dr. Breuer, 11.00 uur.

20-12 Gala van Mercurius.

14-1 WASO-overleg 19.00 uur, k 0091.

23/25-1 ALFA-excursie naar Straatsburg.

28-1 WASO-overleg 19.00 uur, k 0091.

14/17-2 Studiereis naar Kopenhagen van Mercurius.

18-2 WASO-overleg 19.00 uur, k 0091.

19-2 "International Management and developing countries", IMperator-seminar in de Aula.

Wetenschapswinkel

Op verzoek van de regio Maastricht van Scouting Nederland zoekt de Wetenschapswinkel een of twee studenten die een onderzoek willen doen naar het teruglopend aantal leden bij de scouting. Deelvragen betreffen o.a.: oorzaken ledenverlies, groeimogelijkheden, betrokkenheid leiders bij landelijke- en districtsactiviteiten, ondersteuning van de groepen door districtsbestuur.

Het onderwerp leent zich uitstekend als onderzoeksstage voor studenten Bedrijfseconomie. Facultaire begeleiding is door Prof. dr. J.D.P. Kasper toegezegd.

Geboden: onkostenvergoeding, administratieve en organisatorische ondersteuning, stimulerend werkklimaat.

Inlichtingen: Jo Haesen, Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 043-887120

RECHTSGELEERDHEID

Wetenschapswinkel

Naar aanleiding van een verzoek van de milieuwerkgroep Noord Limburg zoekt de wetenschapswinkel een afgestudeerde, of doctoraal student rechten, met kennis van het milieurecht om de mogelijkheden van milieu-effectrapportage i.v.m. grindwinnings te onderzoeken. Geboden wordt een onkostenvergoeding, organisatorische en administratieve ondersteuning en een stimulerend werkklimaat. Inlichtingen: Marleen Hertoghs, Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel.: 887529

Prisma-Symposium "Jurist aan de Slag"

11 Juni organiseert de stichting PRISMA (practisch recht in studie en maatschappij) de manifestatie "Jurist aan de Slag".

Zie de borden voor nadere informatie

Criminaliteit blok 2.3

T.b.v. het blok dienen aangeschaft te worden:

Arrestenbundel strafrecht/strafprocesrecht 1990 en Hoofdstukken strafprocesrecht: Samson/H.D. Tjeenk Willink 1990

Opstelronde dagopleiding

De opsteltitels voor de studenten van de jaren 2 tot en met 4 van de dagopleiding zijn vanaf 05.12.1990 verkrijgbaar aan de onderwijsbalie. De opstellen dienen uiterlijk op 09.01.1991 ingeleverd te worden aan de onderwijsbalie

Voortgangstoets

Woensdag 19 december 09.00 uur wordt de voortgangstoets afgenomen voor alle studenten van de dagopleiding en jaar 1,3,5,6 en 7 van de avondopleiding. Zie voor de juiste indeling de borden

Denk aan je collegekaart en HB potloden

Bloktoetsen

Vrijdag 21 december worden de bloktoetsen afgenomen dagopleiding:

jaar 1 (Overheid) 09.00 uur sporthal "Geusselt" Olympiaweg 81

jaar 2 (Recht, markt,staat) 13.00 uur sporthal "Geusselt"

jaar 3 (Bedrijf) 09.00 uur sporthal "De Heeg", Roserije 500

keuzeblokken 13.00 uur sporthal "De Heeg"

avondopleiding:

18.30 uur sporthal "De Heeg" (Inleiding, Rechtshandeling, Rechtshandhaving, Criminaliteit, Arbeid)

Tijdens de toets mag gebruik gemaakt worden van een niet geannoteerde editie van de wetgeving (Rode Kluwer, Vermande, Wettenbundel Open Universiteit (niet de jurisprudentiebundel)). Het spreekt vanzelf dat er in dit materiaal geen aantekeningen mogen staan. Leg je geldige collegekaart rechts boven op je tafeltje zodat er bij controle zo min mogelijk overlast ontstaat.

Sluiting fakulteit

Van maandag 24 t/m dinsdag 1 januari is de fakulteit gesloten

Overheid

di 18 dec 10.30 uur Staarzaal: college

U wilt een RIJBEWIJS

10 Theorielessen, computertoets, leerboek en examenaanvraag:

f 140,-

Praktijklessen in Volkswagen Golf kosten fl. 37,50

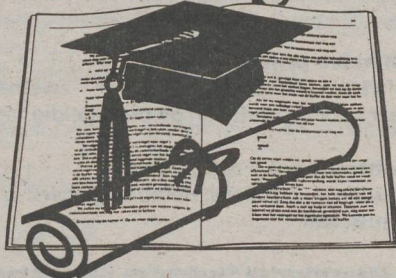
GARANTIE

Door ons stappenplan en het houden van proefexamens, wordt U optimaal voorbereid en vertrouwd gemaakt met uw rijexamen. Indien U voor het proefexamen slaagt, doch niet voor het eigenlijke examen, bieden wij U de mogelijkheid tot een gratis herexamen.

VERKEERSSCHOOL 'CHRISTOFFEL'

Gerckenshaag 33, 6228 EL, Maastricht. tel. 043-611315

Wie het een beetje bekijkt, studeert bij De Slegte.

De Slegte gelooft wat dat betreft in recycling. Je gebruikte boeken kan een ander juist goed gebruiken. Daarom neemt De Slegte ze in de meeste gevallen graag van je over. En daardoor heeft De Slegte zoveel in huis!

De Slegte Daar wordt een lezer beter van.

Rechtestraat 36a, Eindhoven. Tel. 040-447419. Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Utrecht, Arnhem, Groningen, Haarlem, Leiden, Enschede, Zwolle, Maastricht.

In het kader van het 200-jarig bestaan van de Stadsschouwburg in Maastricht is nu ook onze bonbon als beste geselecteerd

Friandises

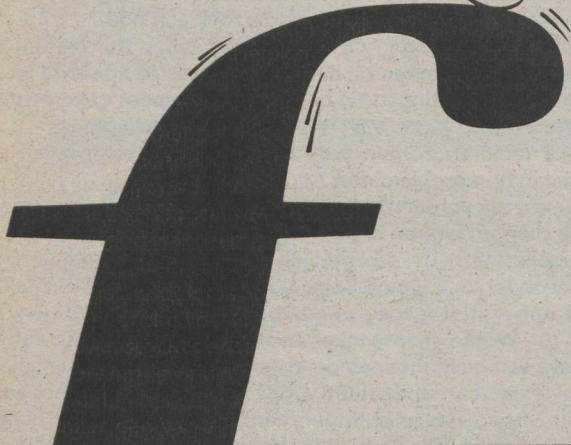

Chocolatier

De vermaarde pralines van Maastricht

Wycker Brugstraat 55, Maastricht

Studiekosten...

omlääg!

SSGZ biedt de enige echte ziektekostenverzekering specifiek en uitsluitend voor studerende. Geen winstoogmerk, dus lage premie. En dit jaar flink verlaagd! Uitgebreide dekking. Ook voordelige tandartsverzekering, reisverzekering en Zekerheidspakket (inboedel, ongevallen enz.) Haal een folder bij je onderwijsinstelling of bel SSGZ, 01719-70300.

Studenten hebben hun eigen verzekering SSGZ van de Mortelstraat 4, 2203 JD Noordwijk.

Bouillonstraat 12
6211 LH Maastricht
tel. 043-887015
fax 043-257312

ACADEMISCHE
BOEKHANDEL
MAASTRICHT

Geopend:
ma. t/m vr.
9.00-18.00

za.
10.00-17.00

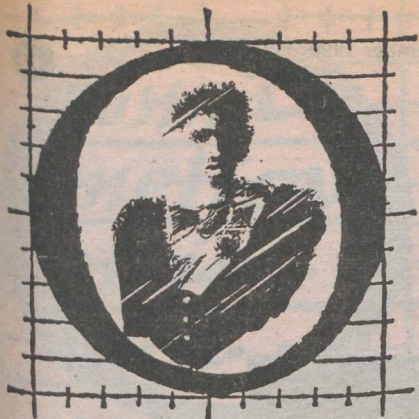
De Academische Boekhandel Maastricht is speciaal afgestemd op de wensen van academici. Naast de verplichte en aanbevolen titels voor studenten in de disciplines Rechten, Economie, Geneeskunde en Gezondheidwetenschappen, is er een uitgebreide voorraad recent verschenen vakliteratuur op deze gebieden.

Autorijschool Dorssers

doet het met garantie

Jawel, indien u de eerste keer niet slaagt voor het rijexamen, betaalt u de tweede keer niets. Door het houden van proefexamens wordt u optimaal voorbereid op uw examen.

U betaalt slechts fl.35,- per rijles in VW Golf. Tevens het adres voor uw privé theorieopleiding. Bel voor informatie 04490-77738 of 06-52981362

Zimba

Geen mannenkoor of symphonie-orkest komende vrijdag in het Staaergebouw, maar onder de noemer wereldmuziek een Angolese band van achttien

muzikanten en dansers. Semb'Africa heten ze; hun optreden is een mengeling van Braziliaanse, Caraïbische en Angolese muziek en beweging. De naam is afkomstig van de muziekstijl - zimba - en zimba is een combinatie van samba en zouk. Om misverstanden te voorkomen: het swingt. Een Belgische platenmaatschappij vond dat ook en haalde de band een paar maanden geleden naar Brussel voor de opnamen van een CD. Daaraan werd meteen een toernee verbonden. Maastricht heeft de Nederlandse primeur. In januari zal Semb'Africa nog spelen in Den Haag, Amsterdam, Nijmegen en Utrecht. In Maastricht is er een stichting die zich in het bijzonder bezighoudt met het promo-

ten van wereldmuziek. Pro Motion noemen de stichters zich en met het programmeren van een serie optredens van diverse groepen in Slik dit najaar bewezen ze in ieder geval dat het kan, wereldmuziek in Maastricht. Ook het Afrika-festival in september was immers een groot succes. Het contracteren van Semb'Africa is voor de stichting Pro Motion de vuurdoop voor wat betreft het 'grottere' werk. Stadsschouwburg en Buro Pinkpop zijn mede-organisatoren. Vrijdag 14 december 1990. Semb'Africa in het Staaergebouw. Aanvang 20.00 uur, entree 25 gulden.

(GD)

De Angolese groep Semb'Africa (Foto John Lambrichts)

'Perfecte illustratie kan ook kunst zijn'

"Eigenlijk is het een vaktentoonstelling," zegt illustrator Wim Verstappen, "we laten niet allemaal zien wat we doen, maar wel zoveel mogelijk hoe we het doen." In de Stadsbibliotheek staan tot 22 december vitrines met setjes viltstiften, blokken aquarelpapier, houtskool, kleurpotloden, rolletjes film om op te tekenen en verfdozen. En er staan tableaux met het werk van twaalf Limburgse illustratoren, deel uitmakend van de Limburgse afdeling van de Nederlandse Illustratoren Club (NIC). Die landelijke club organiseerde in mei 1990 een expositie in het Stedelijk Museum Amsterdam. Wim Verstappen: "Wij dachten: wat ze daar kunnen, kunnen we hier ook. Je kunt compleet in de rimboe zitten en nog heel veel doen hoor." De Limburgse afdeling van de NIC is een jaar geleden geboren uit frustratie met het enigszins duffe landelijk beleid van de vereniging. Verstappen: "In Amsterdam vinden ze al dat ze landelijk bezig zijn als ze in Amstelveen leden hebben." Afgelopen

zomer rees het idee om zich als club te presenteren. Connecties met de Stadsbibliotheek leverden de locatie, een middenstander de tentoongestelde materialen en gereedschappen en een computerfabrikant verzorgt de demonstraties van computergrafiek. Het doel van de expositie is het laten zien van de facetten van het vak illustreren. "De mogelijkheid voor de individuele kunstenaar om zich te presenteren is natuurlijk mooi meegenomen," aldus Verstappen. Kunstenaar? "Het wordt eens tijd dat iemand uitlegt dat kunst niet alleen het gooien van verf op een blanco doek kan zijn, maar ook het neerzetten van een perfecte illustratie binnen een strak marketingbeleid, nauwe communicatieve grenzen en eigenzinnige doelgroepen," gaat Verstappen verder. "Dat illustratoren zelf feitelijk kleine zelfstandigen zijn met ook een verrekte eigen wil, maakt het er niet eenvoudiger op." Maar hoe zit het nou met de kunst? "Men

maakt van die opmerkingen: joh, dat vinden we nou net iets te illustratief. Dat soort opmerkingen komt ons dus de strot uit. We hechten eraan erkend te worden als kunstenaar, al was het alleen maar vanwege het feit dat we bijna allemaal een opleiding daarvoor achter de rug hebben. Bovendien is het waanzin om de benaming kunstenaar te weigeren omdat iemand figuratief bezig is." Neemt niet weg, zo erkent Verstappen, dat de wensen van de opdrachtgever in illustratiewerk vaak meer te herkennen zijn dat in het geval van bijvoorbeeld beeldende kunst. Maar het blijven opdrachten, benadrukt Verstappen.

Van de Limburgse afdeling van de NIC zijn nu ongeveer twintig illustratoren lid. Een toekomstig optreden als halve vakbond wordt niet uitgesloten.

Geert Dekker

Grieks leed in Löss

Niet alleen Gluck, Strawinsky en Cocteau hebben zich ooit laten inspireren door de Griekse sagen rond Orpheus en Eurydice. Het Löss Theater presenteert in december en januari drie voorstellingen van een aantal - wellicht iets minder bekende - toneelmakers en choreografen over hetzelfde thema. Orpheus (een echte held) stamde af van de Goden en beheerste op goddelijke wijze de zangkunst. Bovendien speelde hij niet onverdienstelijk citer; niet alleen bracht hij mensen in vervoering, ook verleidde hij dieren en kon volgens de overlevering zelfs de levenloze natuur bekoren. In ieder geval trouwde hij een aardige vrouw, Eurydice.

Hun geluk was van korte duur, tijdens de huwelijksnacht werd Eurydice gebeten door een slang. Ze overleed aan de gevolgen en daalde af naar de onderwereld. Normaal gesproken is dat het einde, maar niet wat Orpheus betreft. Hij ging zijn grote liefde achterna en zong voor de vorsten van het dodenrijk. "Vooruit dan maar," zeiden die, onder de indruk van zijn muziek, "neem haar maar weer mee. Maar kijk 'r niet aan voordat je hier weg bent." Een wat al te gretige Orpheus - door liefde overweldigd, heet dat officieel - kon zich echter niet beheersen en keek om naar zijn vrouw die net uit de onderwereld wilde stappen. Iets te vroeg dus, en de 'begeleider der schimmen' Hermes kwam Eurydice

voor de tweede keer en ditmaal voorgoed halen. Arme Orpheus vond zelfs geen troost meer in de muziek en van andere vrouwen wilde hij helemaal niet weten. Hij kwam treurig aan zijn eind: een troep barbaren verscheurde hem en gooiden zijn ledematen plus de lier in zee. In het Löss Theater is de eerste van de drie voorstellingen over deze geschiedenis inmiddels achter de rug. De tweede is zaterdag 15 december, dan speelt Stichting Uz 'Een oud stuk'. Daarna, op zaterdag 12 januari 'Over rozen en bergen', een dansvoorstelling van choreografe Janny van Goor. Beide malen is de aanvangstijd half negen.

Geert Dekker

Agenda

- vrijdag 14 december
Kadet no 47111, Cabaretier Hans Liberg, Stadsschouwburg, 20.00
Formatie Semb'Africa, Staaergebouw, 20.00
Divastoer, Cabaretière Hester Macrander, Theatercafé, 23.00
- zaterdag 15 december
Reflex, Dansgezelschap, Stadsschouwburg, 20.00
Een oud stuk, Stichting Uz, Löss Theater, 20.30
Universiteitsorkest Limburg, o.l.v. Peter Serpenti, Annakerk Maastricht, 20.30
Kuni Kids, Muziekgroep, Podium SLIK, 22.00
Divastoer, Cabaretière Hester Macrander, Theatercafé, 23.00
- zondag 16 december
Maastrichts Conservatoriumkamerkoor, o.l.v. Eric Hermans, Kerstconcert met Renaissance-muziek uit Venetiaanse School, Zaal Conservatorium, 15.30
- dinsdag 18 december
Amsterdamse Bachsolisten, Redoute, 20.00
The good, the bad and the fat, Margrieth Vrenegoor e.a., Zaal Het Vervolg, 20.30
- woensdag 19 december
Lunchconcert, Residentia Blaastrio, Redoute, 12.30
Amabl and the night visitors, Operastudio Maastricht, Redoute, 20.00
- donderdag 20 december
Cabarestafette, Stadsschouwburg, 20.00
- Exposities
Illustratoren, werk in uitvoering, NIC Limburg, Stadsbibliotheek, 22 nov. t/m 22 dec. Di t/m vr 11-17, wo tot 20, za 10-13
Stephen H. Epstein, schilderijen, Galerie FAH, Brusselsestraat 80, Maastricht, 30 nov. t/m 5 jan. 1991, vr t/m zo 13-17
Didier Vermeiren, Bonnefantemuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 25 sept. t/m 10 febr., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17
Oermensen in Nederland. Belvedere: leven in de oude steentijd, Bonnefantemuseum, Dominikanerplein 5, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., di t/m vr 10-17, za, zo en feestdagen 11-17
Oermensen in Nederland. Belvedere: klimaat en landschap in de oude steentijd, Natuurhistorisch Museum, De Bosquetplein 6-7, Maastricht, 7 okt. t/m 20 jan., ma t/m vr 10-12.30 en 13.30-17, za, zo en feestdagen 14-17
Elle Noiret, beeldhouwwerk en **Arend Grit**, collages, "de witte raaf", Tongerseplein 2A, Maastricht, 29 sept. t/m 15 dec. Ma t/m vr 9-17
José Lips-Besselink, Temperaschilderijen, Galerie Felix, Wycker Brugstraat 16, Maastricht, 30 nov. t/m 29 dec. Ma 13-18; di t/m za 9-18
Marco Jurten, sculpturen en grafiek, Schuurwirth & van Noorden, Rechtstraat 64, Maastricht, 10 nov. t/m 15 dec. Do t/m za 14-18
Ger Lataster, grafiek, Galerie La Dependance, O.L. Vrouweplein 24, Maastricht, 18 nov. t/m 21 dec. Do t/m zo 12-17.30
Jan Hölscher en Rudy Beerens, locals II, Simera, Bogaardenstraat 40B, Maastricht, 15 dec. t/m 5 jan. Wo t/m za 13.30-18.00
Jack Poell, beelden in brons en terracotta, De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10, Cadier en Keer, zo 25 nov. t/m 31 dec. Vr t/m zo 13-18
John Lennon art Exhibition, Hanenhof Geleen, 24 nov. t/m 16 dec. Dag. 16-20
Marcel Köppen, foto's, **Marcel Sprooten**, beelden, Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a, Maastricht, t/m 1 jan. do t/m zo 13-17.30
10 maal zoveel, kleine werken diverse kunstenaars, Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69, Maastricht, 14 dec. t/m 10 jan.
Jean-Pierre Zoetbrood, in situ, Aylvalaan 10, Maastricht, 8 dec. t/m 19 jan. Wo t/m za 14-18
De Wintersalon, tentoonstelling van 23 fotografen, Kasteel Hoensbroek, t/m 30 dec.
John Karel en Fieke Wellers, Galerie Artisart, Grote Gracht 43, Maastricht, 13 okt. t/m 17 nov. Di t/m za 13.30-17.30
Mier en slang, Universiteitsbibliotheek RL, 16 nov. t/m 17 jan.
Jan Aussems, tekeningen en schilderijen, bal verpleegkliniek "Klevarie", Polvertorenstraat 6, Maastricht, december 1990, dagelijks.
- Film
 Speelweek 14 t/m 20 dec.
- Filmbuis Lumière, Bogaardenstraat 40b
Cyrano de Bergerac, 20.00
Fabulous Baker boys, 20.30/21.00
White Hunter, Black Heart, 22.00/22.30
- Cinema Palace, Wyckerbrugstr. 1
Rocky-5, dag. 18.15 en 21.30
Flatliners, dag. 18.15 en 21.00
Ghost, dag. om 18.00 en 21.00. Za, zo en wo ook om 14.30
- Mabi, Kleine Gracht 24A
Arachnaphobia, vr t/m zo 14.30, 18.30 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00
Good Fellas, dag. 20.30
Problem Child, vr t/m zo 14.30, 18.30 en 21.00. Zo 18.30 en 21.00. Ma t/m wo 21.00. Wo 14.30 en 21.00
The Witches, vr t/m zo 14.30, 18.45 en 21.15. Ma t/m do 21.00. Wo 14.30 en 21.00
- Cine "K", St. Bernardusstraat 13
Presumed Innocent, vr t/m zo 18.45 en 21.15. Ma t/m do 20.30.

Wens

Het wordt zo langzaam weer tijd om de Nederlandse brievenbussen te gaan verstoppen met eindeloze riemen ansichtkaarten, kilo's handgeschrept papier, grappig bedoelde staaltjes huislijst en andere flauwekul.

Waarom doen de mensen dat? Wensen wij elkaar nu écht een pico bello 1991 toe, of dient al dat gekuteel een ander doel?

Als ik door mijn eigen adressenbestandje blader en zorgvuldig overweeg waarom ik de verschillende mensen een kaartje zou sturen, dan moet ik helaas toegeven dat mijn bedoelingen niet in alle gevallen even oprecht zijn.

Natuurlijk zijn er mensen die ik wis en waarachtig een prachtig nieuw jaar wens. Dat zijn de vrienden en vriendinnen die mij na aan het hart liggen. Mensen met wie ik dit jaar lief en leed heb mogen delen, de mensen van wie ik het idee heb dat ze een beetje van me houden. Ik stuur ze een kaartje om ze te laten merken dat ze dat plaatsje in mijn hart hebben, dat ze dat verdienen, dat ik ze ook het volgend jaar niet kwijt wil, dat ik ze daarom een mooi of zelfs nog beter '91 wens. Hier komt nu al een aap -misschien maar een makaakje, hoor, nog geen chimpansee- uit de mouw: ik stuur die kaartjes voor een groot deel uit eigenbelang! Ik neem maar aan dat U dat óók doet...

Je laat merken dat ze iets voor je betekend hebben, dat je misschien nog wel meer met ze wilt, en dat het in dier voege een gelukkig nieuw jaar zal worden.

Nu zijn er nog wel verschillende gradaties in oprechtheid van dat soort overwegingen. Jarenlang kreeg ik een nieuwjaarswens van het Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur. Prachtige kaarten, werkelijk waar, bedrukt met fabelachtige kunstwerkjes door bijvoorbeeld gehandicapte kinderen. Ik stelde dat op prijs; je voelt je belangrijk door zo'n attentie, nietwaar? Bovendien doet de minister op zo'n manier aan klantenbinding. Mijn niet aflatende woede en frustratie over de dommigheid op het departement werd op het eind van het jaar toch altijd weer wat verzacht door die prachtige kaart.

Vorig jaar kreeg ik voor het eerst niets. In de euforie en cholesterol-rijkdom van Kerst en Oud & Nieuw viel dat in eerste instantie niet zo op. Maar bij de inventarisatie van het kaartenbestand - rond Driekoningen- kwam de weigerachtigheid van de minister aan het licht. Aha!

Ik zon op wraak. Ik wenste Hedy en Hans in het geniep een slecht '90. Ik weet niet of het geholpen heeft, maar ik geloof dat ze het gemis van mijn beste wensen voor 1991 flink zullen voelen. Eigenbelang, jawel, daar draait het om. Egoïsme, je eigen zielkje kunnen strelen omdat je toch zo'n vriendelijk mens bent dat de moeite heeft genomen een kaart te bekliederen en er nog eens 50 PTT-centen op te plakken ook.

Denk daar maar eens over na wanneer U een dezer dagen aan de jaarlijkse foltering begint. Enneb... mocht U een kaartje van mij krijgen, dan loopt U ongeveer dertig procent kans dat mijn beste wensen eigenlijk alleen maar voor mijzelf bestemd waren. Ach guttegut, wat heb ik toch een prácht-ego!

Eva

Eva-luatie: '90 was geen best kolommenjaar - Dbilla Singb -

John Miesen: 'Een beste vriend die je nooit hebt gezien'

De dag waarop John Lennon stierf

Ik was op weg in de auto, van Duitsland waar m'n vriendin woonde, naar Weert waar ik les moest geven. Het was op het ochtendnieuws van acht uur. Ik geloofde er niks van, eerst die schok, toen dat ongelof. Dit kan niet waar zijn, dacht ik. Langs de kant van de weg ben ik gestopt en heb daar maar wat stil zitten kijken. Ja, dan moet je toch verder, naar school dus. Ik denk dat het kwart over acht was dat ik daar was. Lou belde me op, kun je nagaan hoe die vriendschap lag, en hij zei dat het echt waar was. Hij was vroeg opgestaan die dag en had het al een paar keer op de radio gehoord. Daar zaten we, om kwart over acht 's ochtends aan de telefoon: Lennon is dood."

BERICHT UIT MAASTRICHT

Afgelopen zaterdag was het tien jaar geleden dat John Lennon werd doodgeschoten. John Miesen, fan, was toen 32 jaar. Hij kocht vanaf z'n vijftiende alles van The Beatles en na het einde van de groep elke riedel die de vier helden afzonderlijk opnamen. "Soms tot mijn spijt. De liedjes die McCarthy nu maakt, vind ik vaak waardeloos. Maar ik spaar verder niets, geen haarlokjes, onderbroeken of beschreven bierviltjes, alleen de composities en dan wil je toch een complete verzameling hebben."

Maastricht en The Beatles? In de Spilstraat, in het pand waar nu een bloemist huist, was in de zestiger jaren een platenzaak, De Harp. John Miesen: "Henk van De Harp, zo noemde iedereen de eigenaar. Henk kende elke jongen die bij hem in de zaak kwam, hij wist precies wie van welke muziek hield. Zo ontstond er af en toe een kliekje rond een groep. Van The Beatles hielden natuurlijk veel mensen, maar samen met Lou Schoonbrood, dezelfde Lou dus die me op 8 december 1980 's ochtends op school opbelde, was ik een van de fanatiekste. Zo snel mogelijk de nieuwe elpee van The Beatles bemachtigen was een van de belangrijke dingen van het fan-zijn. Dus stonden wij rond de verwachte verschijningsdatum elke dag bij Henk van De Harp op de stoep. Ik kan me herinneren dat er op een bepaalde zaterdag zoveel jongens in de zaak waren voor de nieuwe elpee, dat ik geholpen heb met de verkoop." "Toen Sgt. Pepper moest uitkomen was de spanning hoog opgelopen. Telkens kwamen er weer berichten dat de release was uitgesteld en dat ze nog steeds in de studio zaten. Op de dag dat de plaat er dan echt zou moeten zijn, waren Lou en ik al heel vroeg bij Henk van De Harp. Hij zei: "Ik ben net gebeld, ze liggen op het station." Toen heeft hij ons geld gegeven voor de taxi naar het station en hebben we de eerste twintig Maastrichtse exemplaren van Sgt. Peppers Lonely Hearts Club Band opgehaald. Gek genoeg heb ik in de winkel daarna nog even staan twijfelen of ik 'm wel zou kopen, want er stond 'stereo' op en ik had natuurlijk alleen een mono-installatie. Maar blijkbaar ben ik toen overtuigd dat dat niks uitmaakte."

Miesens eerste liefde was Paul McCarthy. "Ik denk ook dat hij degene is geweest die zich er het meeste voor uitgesloofd heeft om The Beatles populair te maken. Dat mooie koppie deed

natuurlijk wel wat, maar het was ook zijn manier van doen." Na korte tijd al stapte John Miesen echter over op Lennon. "Dat was toch de dichter. Als je dan wat ouder wordt, wat meer om je heen gaat kijken, je ook wat meer gaat interesseren in de muziek, dan ga je op zoek naar wat diepgang. Toen liet ik McCarthy los. Die stond meer voor 'having a good time', terwijl Lennon met heel persoonlijke dingen aankwam, zoals 'Help' en 'In my life'." "Ik vind het een boeiende persoon, vol tegenstellingen. Aan de ene kant dat enorme cynisme, dat vooral in interviews opviel. Hij had dan absoluut de moed niet om open te zijn. Aan de andere kant geeft iemand zich natuurlijk vreselijk bloot met liedjes zoals hij schreef."

Fan zijn als je 42 jaar bent, dat valt niet mee. "Het is een heel maffe toestand, je weet heel veel of bijna alles van iemand, terwijl je 'm totaal niet kent. Als je 'm zou tegenkomen leg je zonder problemen je diepste zieleroerselen aan hem voor, maar je komt 'm nooit tegen. Een beste vriend die je nooit gezien hebt. Een ongelijkwaardige relatie."

"Ik ben er nu ook mee opgehouden, ik koop niet meer alles. Al die boekjes, blaadjes, informatie over The Beatles: wat heb je er eigenlijk aan, wat heb je er eigenlijk aan om zoveel van iemand af te weten? Ik ben nooit een echte gek geweest hoor, ik heb me altijd beperkt tot de muziek. Ik loop nog wel eens met vrienden over een Beatlesmarkt, meestal in Amsterdam, en dan zie je iemand op zo'n middag toch meer dan duizend gulden uitgeven. Dat zit er bij mij niet meer in."

In het dagelijks leven is John Miesen leraar Engels. Muzikant is hij nooit geweest en heeft hij ook niet willen worden. "Dat is een hele gekke tegenstelling: ik weet er enorm veel vanaf, ook en vooral muzikaal, maar ik heb nooit echt geprobeerd de kunst in de vingers te krijgen. Veel vrienden van me die wel spelen, accepteren wel commentaar van mij op hun muziek. Ze noemen me een muzikant zonder instrument."

Met die vrienden heeft Miesen jarenlang revival-avonden georganiseerd met Maastrichtse muzikanten uit de jaren zestig. De zogenaamde Broonssessies, elke laatste zaterdag van oktober, lokten sommige jaren tweeduizend toeschouwers naar Fort St. Pieter. Tien keer, van 1975 tot 1984, was er zo'n avond, met meer dan twintig muzikanten die in verschillende samenstellingen, maar nooit in hun oorspronkelijke formatie, nummers uit de goeie ouwe tijd speelden.

Miesen: "Je had midden en eind jaren zestig twee min of meer rivaliserende bands in de Maastrichtse muziek- en jongerenwereld: de Shaerons en Opus 23. De scheiding tussen die twee liep ongeveer parallel aan het onderscheid dat toendertijd door de pers werd gemaakt tussen The Beatles en The Rolling Stones. De Shaerons waren dan The Beatles, zeg maar. In ieder geval was een belangrijk deel van de lol van die latere Broonssessies dat muzikanten elkaar tegenkwamen en samenspeelden, terwijl ze elkaar jarenlang hadden gemeden. Ik heb het mensen horen zeggen: eigenlijk zou ik jou helemaal niet moeten mogen. Misschien moeten we het wel nog een keer doen."

Geert Dekker